

Årsrapport inkl. budgetunderlag

Socialnämnden

2024

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	5
3 Verksamhet	7
3.1 Uppföljning av grunduppdrag	7
3.2 Vad får kommunmedlemmen för skattepengarna	8
4 Måluppföljning	9
4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	9
4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv	12
4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva	15
4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	16
5 Agenda 2030 - Hållbara Mark	17
5.1 Klimatlöften	17
6 Uppföljning av internkontroll	18
6.1 Årets internkontrollarbete	18
6.2 Uppföljning av internkontrollplanen	18
7 Personal	20
8 Ekonomi	23
8.1 Driftredovisning.....	23
8.2 Investeringsredovisning.....	26
9 Annan uppföljning	27
9.1 Övrig uppföljning.....	27
10 Följetal	30
10.1 Följetal verksamhet	30
10.2 Följetal personal	32
11 Budgetunderlag	35
11.1 Utmaningar och slutsatser utifrån årsrapporten	36
11.2 Omvärld	36
11.3 Ekonomi.....	37
11.4 Personal- och kompetensförsörjning.....	37
11.5 Taxor och avgifter	38

Bilagor

Bilaga 1: Nyckeltal per kostnadsslag SN 2024

Bilaga 2: Nyckeltal per verksamhet SN 2024

Bilaga 3: Nyckeltal per kostnadsslag SN 2024 ny struktur

Bilaga 4: Nyckeltal per verksamhet SN 2024 ny struktur

Bilaga 5: Taxor och avgifter 2026 SN

1 Sammanfattning

Under året har Funktionsstöd genomfört flera viktiga förändringar för att säkerställa hållbarhet och kvalitet, bland annat schemaanpassningar och omorganisationer. Rollen som samordnande stödpedagoger har utvecklats och ersatts med en metodutvecklare, vilket stärker kvalitet och enhetlighet i stödet. Av de 23 varslade medarbetarna har samtliga erbjudits likvärdiga tjänster. Dessutom har flera aktiviteter arrangerats för att främja delaktighet och trivsel, såsom dialogmöten och firanden av LSS 30-årsjubileum.

Inom bostäder med särskild service har en översyn genomförts för att bättre möta brukarnas behov, bland annat genom anpassningar för personer inom autismspektrumet. Daglig verksamhet har implementerat nya rutiner för kartläggning och placering, vilket har förbättrat processerna. Samtidigt har kompetensfrågan för funktionsstödsområdet och behov av anpassningar i både verksamhet och lokaler identifierats som utmaningar inför framtiden.

Myndighet/IFO har haft fokus på förebyggande insatser och utvecklat samarbeten för att stärka trygghet och skolgång för barn och unga. Initiativ som skolsociala team och samverkan med civilsamhället bedöms på goda resultat. För vuxna har satsningar som "Bostad först" syftat till att minska institutionsplaceringar och ökad självständighet. Inom försörjningsstödet har väntetider minskat och individens behov satts i centrum genom nära samverkan med Arbetsmarknadscenter, detta har lett till snabbare möjlighet till självförsörjning.

Socialnämndens arbete har präglats av ett tydligt ökat barnrättsperspektiv. Verksamheten har genomfört insatser som stödjer barns delaktighet och trygghet, exempelvis genom användning av bildstöd och samverkan med vårdnadshavare och andra aktörer.

Socialnämnden fick i juni en redovisning från InRikta, som har genomfört en genomlysning av förvaltningens ekonomi. Genomlysningen omfattade hur tilldelade resurser används, en översyn av ekonomiska processer samt en analys av hur nuvarande stödsystem fungerar. Åtgärdsplaner är framtagna och avser olika organisatoriska nivåer.

Nämndens nettokostnader uppgår till 452,4 mnkr, vilket motsvarar 104,6 procent av den tilldelade budgetramen. Utfall jämfört med budget redovisar ett underskott om 19,7 mnkr. Förvaltningen har under 2024 arbetat med en anpassningsplan för att nå en budget i balans senast under 2025. Den beräknade helårseffekten i planen har uppdaterats efterhand med såväl åtgärder som beräknade ekonomiska effekter. Uppnådd effekt under 2024 har beräknats till 10,8 mnkr och helårseffekt 2025 är beräknad till 29,5 mnkr. Anpassningsplanen omfattar endast åtgärder inom verksamhet Funktionsstöd. Underskottet inom nämnden är främst hänförligt till verksamhetsområdena Individ- och familjeomsorg samt Myndighet Funktionsstöd och avser framförallt kostnader för köpt vård och arvoden till familjehem.

Sammantaget har verksamheterna bidragit till social hållbarhet och förbättrad livskvalitet för kommuninvånarna, samtidigt som flera strategiska mål har uppnåtts. Planeringen för 2025 fokuserar på fortsatt utveckling och förbättringar, med särskild tonvikt på individanpassning och resurseffektivitet.

2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

Genomlysning

Socialnämnden fick i juni en redovisning från InRikta, som har genomfört en genomlysning av förvaltningens ekonomi. Genomlysningen omfattade hur tilldelade resurser används, en översyn av ekonomiska processer samt en analys av hur nuvarande stödsystem fungerar. Kring vissa delar såsom organisationsträd och utdata gjordes en hemställan till kommunstyrelsen och andra delar fick förvaltningen i uppdrag att genomföra.

IT och digitalisering

Under året har digitala lösningar implementerats inom nämndens olika verksamhetsområden för att underlätta både för brukare och medarbetare. Genom förbättrad tillgång till digitala verktyg och tjänster skapas en mer tillgänglig, effektiv och användarvänlig verksamhet. IT-infrastrukturen har under året inte varit heltäckande, vilket tidvis påverkat arbetet. För att fortsätta säkerställa en trygg och effektiv vård behöver vi framåt stärka systemens stabilitet och tillgänglighet samt bedöma de risker som driftstörningar medför.

Funktionsstöd

Under året har ett omfattande arbete genomförts med att anpassa personalens schema, genomföra en omorganisation och arbeta för att hålla budgetramen. Dessa förändringar har krävt stora insatser och engagemang från medarbetarna för att säkerställa en hållbar verksamhet och fortsatt hög kvalitet i vårt arbete.

Organisationen med samordnande stödpedagoger, som omfattade 11 tjänster, har avvecklats och ersatts med en ny tjänst som metodutvecklare. Metodutvecklaren har ett övergripande ansvar för metod- och kvalitetsarbetet inom Funktionsstöd. Denna förändring syftar till att skapa ett enhetligt stöd till verksamheterna, höja kompetensen och stärka kvaliteten i hela organisationen.

Av de 23 medarbetare som varslades under året har samtliga kunnat erbjudas likvärdiga tjänster inom förvaltningen. Arbetet med omställning har präglats av strävan efter att hitta lösningar som i största möjliga mån gynnar både medarbetare och verksamhet.

I november uppmärksammades LSS 30-årsjubileum med mingel och biouppvisning på Kulturhuset i Skene, där cirka 60 brukare och deltagare från daglig verksamhet deltog. Tidigare under hösten firades våra medarbetare med aktiviteter i samarbete med lokala företag och ICA. Det lokala näringslivet har varit en viktig partner, och vi ser fram emot att fortsätta utveckla detta samarbete.

För att främja delaktighet och kunskapsutbyte introducerades under året ett nytt koncept med dialogmöten där medarbetare bjöds in till samtal och erfarenhetsdelning. Dessa möten har mottagits mycket positivt och kommer att vidareutvecklas under kommande år.

Ett annat nytt initiativ var glöggmingel och julquiz för medarbetarna, vilket samlade närmare 70 deltagare från våra olika verksamheter. Responsen från medarbetarna har varit mycket positiv, och arrangemangen uppskattades som ett välkommet inslag för att stärka gemenskap och trivsel.

Myndighet/IFO

Verksamheten har under året haft ett särskilt fokus på förebyggande och tidiga insatser som en del av omställningen till den nya socialtjänstlagen.

Verksamheten för barn och unga har fortsatt implementeringen av skolsociala team i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen. Dessa team syftar till att skapa ökad trygghet, förbättrad närvaro och en fungerande skolgång för barnen. Det förebyggande arbetet har prioriterats, och fältsekreterarna och familjebehandlarna har samarbetat brett med både andra förvaltningar och civilsamhället. Bland annat har ett samarbete med Rädda barnen inletts.

Arbetet med målgruppen vuxen har haft ett särskilt fokus på att möta deras behov genom att minska institutionsplaceringar och främja boendelösningar. Uppstarten av "Bostad först" i samverkan med MBAB har fortsatt, med framtagna rutiner och samverkansformer. De första klienterna förväntas flytta in under januari-mars 2025. Enheten har även arbetat aktivt med tidiga insatser i samverkan med andra aktörer, vilket har gett goda resultat.

Arbetet inom försörjningsstödet har präglats av en stärkt inriktning på individens behov. Genom ett nära samarbete med Arbetsmarknadscenter har insatserna fokuserat på att öka möjligheterna för de vi är till för att nå sysselsättning. Väntetiderna vid nybesök, som under årets första halva varit långa, har nu minskat till maximalt två veckor. Akut hjälp har fortsatt erbjudits omgående.

Funktionsstöd Myndighet har arbetat med fokus på de individer som är i behov av stöd, genom samverkan med externa aktörer som gymnasiesärskolan och FUB. Stort fokus har också lagts på att säkerställa god kvalitet och ekonomisk kontroll inom personlig assistans, för att möta brukarnas behov på ett rättssäkert och

effektivt sätt.

3 Verksamhet

3.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Stöd till personer med funktionsnedsättning		X			
Individ- och familjeomsorg		X			

Nämndens bedömning

De analyserade följetalen i nämndplanen visar på att verksamheten i hög grad har lyckats uppfylla grunduppdraget. Detta bedöms utifrån att en majoritet av följetalen ligger i linje med eller över fastställda mål.

Funktionsstöd

Inom Bostad med särskild service (BmSS) har en omfattande översyn genomförts under 2024 för att kartlägga behov och möjligheter till övergripande förändringar för att bättre möta brukargruppens behov. En av gruppboendena har under året ändrat inriktning och anpassats specifikt för personer inom autismspektrumområdet. Detta har inneburit att arbetssätt och kompetens hos medarbetarna kunnat utvecklas för att bättre tillgodose denna målgrupps behov. Översynen har också lett till att brukare som är redo för ett mer självständigt boende kunnat erbjudas plats i servicebostad istället för gruppboende.

En annan viktig insikt från översynen är att Funktionsstöd har lediga platser inom BmSS, men att dessa inte alltid matchar behoven hos brukare med nya beslut om boende. För att hantera detta kommer arbetet att fortsätta under 2025 med målet att anpassa boendena så att de blir bättre nischade, vilket också möjliggör att medarbetarnas kompetens kan specialiseras ytterligare. Som en del av detta arbete har en metodutvecklare rekryterats och kommer under 2025 att arbeta med kompetenskartläggning och riktad kompetensutveckling för att ytterligare höja kvaliteten inom BmSS.

Inom daglig verksamhet har 2024 präglats av implementeringen av en ny rutin för kartläggning och placering som antogs i början av året. Rutinen har skapat tydligare processer för placering, byte av verksamhet, övergång till individuell placering samt stöd vid övergång till den öppna arbetsmarknaden. Det samlade ansvaret för dessa processer ligger nu hos verksamheten Porten, som även hanterar information om lediga platser, behov av anpassningar och utvecklingsfrågor. Denna centralisering har redan visat sig gynnsam.

För att möta förändrade behov inom brukargruppen har vissa verksamheter inom daglig verksamhet ändrat inriktning. Bland annat har en ny grupp startats upp vid Rydals konferenscenter. Samtidigt har en ökning av brukare som kräver omfattande personalresurser, på grund av svårigheter att delta i gruppaktiviteter, noterats. Hittills har dessa behov kunnat lösas genom omfördelning och anpassningar, men om ökningen fortsätter kan det bli en utmaning att hantera inom befintliga ramar.

Under vecka 33 arrangerades den årliga utflyttade lägerveckan i Kärradal i Varbergs kommun. Alla brukare med beslut om BmSS eller daglig verksamhet erbjöds möjlighet att delta mot en avgift för kost och logi. Lägerveckan är ett uppskattat inslag och för många brukare den enda möjligheten till semestervistelse. Samtidigt innebär den utflyttade verksamheten utmaningar i form av ökade kostnader för bemanning och logistik. Inför 2025 kommer Funktionsstöd att genomföra en översyn och utvärdering av denna verksamhet.

Myndighet/IFO

Under året har nämnden fattat beslut om reviderade riktlinjer för verksamheterna inom området barn och unga samt området vuxen. Dessa riktlinjer har uppdaterats för att vara i linje med aktuell lagstiftning och nämndens mål för verksamheten. Det är dock möjligt att riktlinjerna behöver revideras ytterligare under 2025 i samband med införandet av den nya socialtjänstlagen.

Från och med den 1 januari 2024 trädde verksamhetsområdet Myndighet/IFO i kraft som en ny organisatorisk enhet. Syftet med denna förändring är att stärka samverkan mellan förvaltningens myndighetsutövande enheter, för att säkerställa att individen vid behov kan få ett samordnat stöd från olika delar av verksamheten. Under året har ett intensivt arbete bedrivits för att öka den interna samverkan, och detta arbete kommer att fortsätta under det kommande året.

3.2 Vad får kommunmedlemmen för skattepengarna

Socialnämnden – För kommunmedlemmarnas bästa varje dag

I linje med socialtjänstlagens portalparagraf arbetar vi för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Här är några konkreta insatser vi gjort för invånarna i vår kommun:

- **Bästa barnkommun:** Genom fältsekreterares insatser och skolsocialt team hjälper vi hemmasittare tillbaka till skolan samt stöttar familjer i riskområden.
- **Brukarinflytande på riktigt:** Vi har inkluderat medborgare i beslut, som att skapa en ny logotyp för öppen verksamhet och infört mötes forum för att diskutera boende- och habiliteringsfrågor.
- **Förbättrad tillgång till vård och omsorg:** Med ny upphandling för korttidsplatser inom socialpsykiatrin och förbättrade riktlinjer för myndighetsutövning säkerställer vi hög kvalitet och rätt stöd när det behövs som mest.
- **Ekonomiskt stöd där det behövs mest:** Våra insatser för att hantera försörjningsstödet ökade behov gör att fler familjer får den hjälp de behöver för att klara vardagen samt arbete för ökad självständighet.
- **Satsningar på trygghet och säkerhet:** Efter incidenter i våra verksamheter har vi stärkt säkerheten för både medborgare och personal, exempelvis genom planerade förbättringar i receptionen.
- **Förbättrad trygghet, säkerhet och ekonomi:** Genom säkerhetsförbättringar i våra verksamheter och en ny bemanningsenhet skapar vi en tryggare vardag för både invånare och personal.

Vi är stolta över att göra skillnad för våra invånare – varje dag, i varje insats. **Tillsammans skapar vi ett tryggare och socialt hållbart samhälle.**

4 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa barnkommun

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024	
Handläggningstider vid familjeenheten	116	108	113	≤100	

Handläggningstider vid familjeenheten

Målvärdet anger medianvärdet i antal dagar från att en utredning påbörjats till dess att den avslutats. Beräkningen baseras på utredningar som avslutades under första halvåret 2024 och omfattar barn och unga i åldern 0–20 år.

Under första kvartalet 2024 har antalet orosanmälningar ökat, vilket har påverkat handläggningstiderna. Jämfört med medianen för liknande kommuner inom individ- och familjeomsorg (IFO), som är 102 dagar, ligger nämnden något högre under 2024. Medianvärdet för alla kommuner är 108 dagar.

För att korta ner handläggningstiderna arbetar verksamheten med rekrytering och förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö. En lägre personalomsättning påverkar handläggningstiderna positivt.

Nämndens mål: Bästa barnkommun

Nämndens bedömning är att målet har uppnåtts i hög grad under året. Bedömningen grundar sig på följande:

Förvaltningsöverskridande utvecklings- och innovationsarbete inom Bästa barnkommun

Inriktningen Bästa barnkommun präglar förvaltningens kärnarbete. Utöver detta hanterar Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, samt Kultur- och fritidsnämnden tillsammans kommunens utvecklingsmedel för Bästa barnkommun.

Kriterier för utvecklingsinsatser och projekt:

- förvaltningsöverskridande med minst två förvaltningar,
- långsiktigt perspektiv,
- utvecklande,
- undersökande.

Dessutom föredras kvalitet före kvantitet och insatser kan också göras på flera nivåer, dvs en insats kan beröra till exempel alla förskolebarn medan en annan kan ha ett individperspektiv. Samverkan med civilsamhälle och/eller näringslivet ska eftersträvas.

Fem insatsområden har identifierats och under 2024:

1. Brygga mellan skola och fritid

- Projekt i rörelse

Förvaltningar: Barn och utbildningsförvaltningen (BUF), Kultur och fritidsförvaltningen KUF. Övrig samverkan: RF-SISU och föreningslivet (RF-SISU Västra Götaland är Riksidrottsförbundets och SISU Idrottsutbildarnas regionala organisation, som utvecklar och stödjer idrotten i Västra Götaland.)

2: Delaktighet och inflytande (en del genomförda aktiviteter)

- Skapandet av övergripande struktur för ungas inflytande
- Inflytandeaktiviteter i bostadsområden
- Delaktighet och inflytande för unga med funktions-nedsättning
- Politiker- och tjänstepersonsträffar på högstadium och gymnasieskola
- Projektet Ungas Delaktighet i Sjuhärad. (UD Sjuhärad), levrådsutveckling
- Unga kommunutvecklare anställda i kommunen
- Inflytandeworkshops

Förvaltningar: Flertalet inom Marks kommun

Övrig samverkan: Svenljunga kommun, Borås Stad, Navet, Marks bostad, RF-SISU, Demokratiberedningen, Hyresgästföreningen, Funktionshinderrådet med mera

3: Läsning och språkutveckling

- Bredda samarbetet mellan skola, hem och skolbibliotek

Förvaltningar: Barn och utbildningsförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen, Socialförvaltningen.

- Rösträtt

Förvaltningar: Barn och utbildningsförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen

Övrig samverkan: Körcentrum Väst Västra Götalandsregionen.

4: Stärkt föräldraskap

- Familjekoordinator

Förvaltningar: Socialförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen

Övrig samverkan: BVC med flera

5: Flexibla lärmiljöer

- Utökad satsning på skolsociala team

Förvaltningar: Barn och utbildningsförvaltningen, Kultur och fritidsförvaltningen, Socialförvaltningen

Övrig samverkan Skolverket

Funktionsstöd

Verksamheten prioriterar arbetet med barnrättsperspektivet för varje enskilt barn. Det innebär till exempel fokus på barnets perspektiv kring insatserna, använder pedagogiska hjälpmedel i samtal med barn som till exempel bildstöd och alternativ kompletterande kommunikation (AKK).

En viktig del är också att beskriva barnens situation och önskemål i samband med insatser. Verksamheten försöker alltid ha en god och nära dialog med barnens föräldrar/anhöriga för att anpassa insatser utifrån barnens behov.

Verksamhetens lokaler uppfyller dock inte alltid det befintliga behovet. Det pågår ett arbete för att hitta lämpligare lokaler som bättre tillgodoser verksamhetens behov.

Funktionsstöd-myndighet

Handläggarna inkluderar alltid barnets bästa och barnperspektivet i utredningsprocessen. Handläggarna möjliggör barnets bästa genom att inkludera relevanta parter i utredningsarbetet såsom skola och habilitering. Information anpassas efter barnets behov och möten genomförs i miljöer där barnet känner sig trygg.

Myndighet/IFO

Verksamheten bidrar aktivt till att förverkliga målet Bästa Barn Kommun (BBK). Samtliga enheter är engagerade och har utifrån sina uppdrag arbetat mot operativa mål. Exempel på genomförda aktiviteter inkluderar arbetet med barn i socioekonomisk utsatthet, föräldrastöd och informationsinsatser på Prismen, föreläsningar om vardagsekonomi på Öppna förskolan samt vråkningsförebyggande arbete genom uppsökande och stödjande kontakter till föräldrar. Ett framgångsrikt arbete bygger i hög grad på gemensamma förhållningssätt och samverkan med andra huvudmän, såsom Västra Götalandsregionen (VGR). Ett nytt samarbete har inleddes med Barn och ungdomsförvaltningen (BUF) för att adressera barn med allvarlig problematisk skolfrånvaro. Fältsekreterarna har deltagit i aktiviteter kring jämställdhetsfrågor, våld bland unga samt värderingsfrågor om bemötande och attityder.

Verksamheten har arbetat förebyggande i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen för att ge barn och unga förutsättningar till goda uppväxtvillkor och möjlighet att fullfölja sina studier genom Skolsociala team.

Nämnden har under året inlett en samverkan med Barn- och ungdomspsykiatri. Syftet med initiativet är att få samlad kompetens kring den ökande andelen samsjuklighet hos barn och unga. Främst gäller det unga tjejer men trenden visar att även unga killar mår allt sämre. Sedan vi ökat samverkan har vi möjliggjort att målgruppen får bättre stöd och stöd.

Nämnden har även intensifierat informationsinsatser riktat till utrikesfödda föräldrar för att möta desinformationen. Dels genom direkt information/dialog via AMC och Rädda barnens forum, dels genom att vara på de platser där målgruppen befinner sig. Arbetet har varit uppskattat och efterfrågan ökar.

Efter signaler om eskalerande kriminalitet i kommunen har nämnden inlett en aktiv samverkan med polisen. Arbetet sker på olika nivåer, både förebyggande och åtgärdande. Nyligen beslutade åtgärder i form av sociala insatsgrupper är under uppbyggnad och där kommer nämnden vara en aktiv del. Sedan tidigare finns en etablerad samverkan med polisen genom SSPF som är en samverkan mellan skola, socialtjänst, polis samt kultur och fritid.

Målet har koppling till Agenda 2030: mål 1 ingen fattigdom, mål 3 god hälsa och välbefinnande samt mål 11 hållbara städer och samhällen. Målet har även koppling till Barnkonventionen: artiklar 2, 3, 12 samt 27 som gäller ingen diskriminering, barnets bästa, barnets rätt att komma till tals samt levnadsstandard.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024	
Antal berörda barn vid vräkningar	0	0	0	=0	●
Antal hushåll med barn som är aktuella inom ekonomiskt bistånd	97	74	85	≤90	●
Brukarundersökning Familjehem 13 år+ Brukaren får stöd att planera sin framtid, andel (%)		100	100	≥ 85	●

Antal berörda barn vid vräkningar

Antal berörda barn vid vräkningar är en prognos. Avhysningsstatistiken som redovisats från Kronofogden publiceras nationellt i vecka 8 och berör barn som registreras i förhållande till var den exakta avhysningsadressen är belägen. Privata hyresvärdar meddelar inte alltid socialtjänsten när familjer med barn riskerar vräkning.

Boendesociala teamet arbetar aktivt med familjer som riskerar att vräkas så snart teamet får kännedom om risken. Arbetet riktar sig mot hållbara samhällen och har kopplingar till barnets bästa genom god hälsa, välbefinnande och levnadsstandard.

Antal hushåll med barn som är aktuella inom ekonomiskt bistånd

Siffran är en prognos, resultatet publiceras nationellt i vecka 24. Ser man till trenden i riket och Västra Götaland så följer samtliga en ökning av hushåll med barn mellan oktober och november. Inflationen har varit hög under lång tid och effekterna av detta blir förskjutet för de som har behov av ekonomiskt bistånd. Det finns flera orsaker till att fler hushåll behöver ekonomiskt bistånd, bland annat har arbetslösheten och matpriserna ökat samtidigt som barnbidraget inte höjts sedan 2018.

Brukarundersökning Familjehem 13 år+ Brukaren får stöd att planera sin framtid, andel (%)

Den nationella brukarundersökningen för placerade barn sker i samverkan med SKR. 94% uppgav att de får stöd att planera sin framtid. I Mark besvarade 10 berörda barn enkäten.

Frågan "Får du det stöd du behöver i boendet för att planera din framtid, till exempel utbildning och arbete?" ger en indikation på stöd till att planera sin framtid och ger nämnden möjlighet att se till barns bästa genom barns rätt att komma till tals samt arbeta mot god hälsa och välbefinnande.

Stöd till placerade barn utifrån deras framtidsplanering görs alltid individuellt. Genom att göra tydliga genomförande planer framgår det vad det enskilda barnets behov är och vem som ansvarar att ge barnet det stöd som framgår.

Verksamheten stödjer också placerade barn genom Samordnad individuell plan (SIP), där barnsekreteraren är kallande och uppföljningsansvarig. I dessa samverkar socialtjänst bland annat med skola och Barn och ungdoms psykiatri, utifrån nuvarande situation och utifrån framtida situation.

När den unge är mellan 15–16 år påbörjas arbetet med ”På väg” materialet. Det är ett material från Socialstyrelsen för att förbereda den unge på kommande vuxenliv och självständighet. Arbetet görs i samverkan med socialtjänst, familjehem och den unge. Verksamheten kan även under sista året de bor i familjehem, dvs 18–19 åringar, bedöma behovet av eventuellt Ungbo.

4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska de som behöver få bra stöd och en god vård och omsorg för att ha ett gott liv

Nämndens mål: Verksamheten ska vara av god kvalitet

Nämndens bedömning är att målet har uppfyllts i hög grad under året. Bedömningen grundar sig på följande:

Funktionsstöd

Kontinuerligt uppföljning av kvalitetsavvikelser, lokala och centrala brukarråd för att säkerställa att brukarnas perspektiv och synpunkter på sina insatser kommer fram. Verksamheten jobbar med resultatet av brukarundersökningen på respektive enhet. Verksamheten har regelbundna husmöten för att omhänderta brukarnas åsikter. Har anställt en metodutvecklare med fokus på kvalitetsfrågor.

Myndighet/IFO

Verksamheten har rekryterat två processledare på halvtid som ska arbeta med omställningen till ny socialtjänstlag. Arbetet startade i augusti och genomförs i nära samråd med Boråsregionens kommunalförbund. Fokus i den nya socialtjänstlagen kommer att vara en förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Den nya lagen väntas leda till störst förändringar inom IFO men berör hela socialtjänsten, funktionsstöd och äldreomsorg.

För att enskilda ska nå egen försörjning sker ett samarbete mellan ekonomiskt bistånd, kommunens arbetsmarknadscenter och Arbetsförmedlingen, vilket skapar jämlik hälsa genom utbildning, arbete och försörjning. Under hösten har ett fokusområde varit att minska kötiden för nybesök för ekonomiskt bistånd och budget- och skuldrådgivning. Väntetiderna både till försörjningsstöd och budget- och skuldrådgivning har under hösten minskat.

Nämndens öppenvård för personer med beroende har under året arbetat aktivt med att anpassa verksamheten efter behoven, sett över tillgängligheten och öppnat upp verksamheten för flexiblare tider. När förändringsarbetet sker i hemmiljön, bibehålls en känsla av kontinuitet och stabilitet för individen som har tillgång till sitt nätverk av familj och vänner, vilket kan ge stöd under förändringsprocessen. Antalet institutionsplaceringar på behandlingshem är få vilket åtminstone delvis kan förklaras med tidiga insatser vid missbruk.

Målet har koppling till Agenda 2030: Delmål 10:2 att möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Mål 3 God hälsa och välbefinnande samt mål 5 Jämställdhet. Dessutom finns det kopplingar till mål 10 Minskad ojämlikhet med delmålet (10:2) samt delmål (3:4) främja psykisk hälsa och välbefinnande.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024	
Andel anmälningar till familjeenheten där förhandsbedömningar görs inom 14 dagar	94	96	98	= 100 %	◆
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - inflytande andel %	88	90	90	≥90 %	●
Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser), medelvärde	47	56	47	≤40	◆
Brukarundersökning boendestöd SoL- Brukaren får den hjälp brukaren vill ha	86	86	86	≥ 86	●
Brukarbedömning daglig verksamhet – brukaren får själv bestämma om saker som är viktiga, andel%	80	80	82	≥80 %	●

Andel anmälningar till familjeenheten där förhandsbedömningar görs inom 14 dagar

Familjeenheten lyckas inte helt att förhandsbedöma anmälningar inom 14 dagar, detta har sin förklaring i både interna och externa omständigheter. Interna omständigheter är relaterade till arbetsprocesser och bemanning, externa är kopplade till klientens motivation och medverkan i bedömningsarbetet. Under 2024 har antalet anmälningar ökat med 34 procent jämfört med 2023, ca 30 procent av de anmälningar som kom in under 2024 berörde barn och unga som redan har pågående ärende inom socialtjänsten.

Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - inflytande andel %

Under hösten 2023 genomförde Individ- och familjeomsorgen (IFO) den nationella undersökningen om brukarupplevd kvalitet. Enkäten besvarades inom områdena ekonomiskt bistånd, missbruk- och beroendevård samt av familjeenheten, vårdnadshavare och barn från 13 år och uppåt. Av de som blev erbjudna besvarade 48 procent enkäten (110 personer).

Totalt upplevde 90 procent av nämndens besvarande att de hade inflytande, vilket är jämförelsevis högre än medel av alla kommuner som deltog 87 procent. En viss skillnad i jämställdheten, då män (91 procent) upplevde mer inflytande än kvinnor (88 procent). Att bli tillfrågad efter synpunkter på hur sin situation skulle kunna förändras ger nämnden underlag att arbeta mot inkludering i det sociala och ekonomiska livet samt god hälsa och välbefinnande. Nästa brukarundersökning för IFO planeras genomföras hösten 2025.

Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser), medelvärde

Jämfört med medelvärdet för samtliga kommuner ligger nämnden på samma antal dagar som riket 47 dagar. Ur ett jämställdhetsperspektiv tar kvinnors utredning i snitt 44 dagar och mäns utredningar 50 dagar, vilket följer trenden i jämförelse med andra. Detta ger underlag för fortsatt arbete med att minska ojämställdhet och främja god hälsa och välbefinnande. Enheten arbetar aktivt för att sänka utredningstiderna och även om inte målet om 40 dagar i dagsläget inte nås fullt ut så är utvecklingen positiv.

Brukarundersökning boendestöd SoL- Brukaren får den hjälp brukaren vill ha

Under hösten 2024 genomförde Funktionsstöd den nationella undersökningen om brukarupplevd kvalitet. Medelvärdet för alla deltagande kommuner hamnar på samma procent som nämnden (86). Kvinnorna inom nämndens verksamhet upplever ett mindre stöd med den hjälp brukaren vill ha hemma (79 procent 2022 och 75 procent 2024), medan männen upplever att de får ökat stöd i den hjälp brukaren vill ha (93 procent 2022 och 100 procent 2024). Totalt svarade 59 brukare på enkäten (55 procent), vilket är en person mindre än förra gången.

Brukarbedömning daglig verksamhet – brukaren får själv bestämma om saker som är viktiga, andel%

Under hösten 2024 genomförde Funktionsstöd den nationella undersökningen om brukarupplevd kvalitet. Utfallet blev 82% och jämfört med medelvärdet för liknande kommuner LSS (77 procent) och medelvärde för alla kommuner (78 procent) så upplever kommunens brukare i högre grad att de själva får bestämma om saker som är viktiga på sin dagliga verksamhet. Totalt svarade 117 brukare på enkäten (72 procent), vilket är fler personer än förra gången.

Årets resultat visar en ojämställdhet i upplevelsen att brukaren får bestämma om saker som är viktiga inom sin dagliga verksamhet. 76 procent av kvinnorna upplever att det får bestämma och 90 procent av männen, vilket är omvänt från 2022 års undersökning (kvinnor 85 procent och män 75 procent).

Nämndens mål: Hållbar bemanning och kompetensförsörjning med brukarna i fokus

Under året har vi arbetat aktivt med att ställa om för att "färre ska räcka till fler" (se kapitel 7, Personal, där detta arbete beskrivs närmare).

Nämndens bedömning är att målet har uppfyllts i delvis under året. Bedömningen grundar sig på följande:

Funktionsstöd

Funktionsstöd har under 2024 genomfört ett omställningsarbete gällande bemanning och översyn av verksamheten. Omställningsarbetet genomfördes både utifrån ekonomiska förutsättningar och som en del att möta framtidens kompetensutmaningar. Det handlar om att säkerställa rätt bemanning på rätt plats. Det innebär att bemanningen kontinuerligt ses över och anpassas efter verksamhetens behov.

För att klara utmaningen och ha en effektiv verksamhet så arbetar verksamheten långsiktigt utifrån omställningsstrategin som beskrivs i kapitel 7. Personal.

Det är en utmaning att rekrytera utbildad personal i flera grupper kopplat till funktionsstödområdet. Utbildningsinsatser genomförs för att öka kunskapen om brukarnas behov. Exempelvis genomfördes under 2023 och 2024 en basutbildning för all personal inom Funktionsstöd. Framöver finns behov av mer spetsutbildning. Under våren deltog all personal inom Socialpsykiatri i en basutbildning i ESL (Ett självständigt liv). Utbildningen syftar till att stärka individens möjligheter att leva ett självständigt liv.

Arbetet med att kartlägga behovet av kompetensutveckling på respektive enhet pågår och syftar till att genomföra bättre riktade satsningar under 2025.

Myndighet/IFO

Verksamheten har tidvis haft svårigheter att rekrytera personal med adekvat kompetens. För många tjänster krävs socionomkompetens, och inom verksamheten för barn och unga är socionomexamen ett lagstadgat krav. Rekryteringsutmaningen är nationell och förväntas kvarstå under de kommande åren.

Inom ramen för verksamhetssamverkan har en arbetsgrupp bildats under våren, med representanter från arbetsgivaren och fackliga organisationer. Arbetsgruppen har fått i uppdrag att arbeta utifrån SKR:s och förvaltningens strategier för en hållbar kompetensförsörjning. Målet är att ta fram förslag till förändringar som kan säkerställa framtida kompetensförsörjning avseende handläggare med adekvat kompetens.

Målet har koppling till Agenda 2030: Mål 3 God hälsa och välbefinnande samt mål 5 Jämställdhet.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024	
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar (%)	82	84	67	≥ 92	■
Minska antalet utförda timmar av timanställda med 20% inom FS		73 607	56 324	≤64 000	●
Andel handläggare med socionomutbildning inom myndighetsutövning IFO (%)			65	≥ 70	◆

Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar (%)

På familjeenheterna har det varit en viss personalomsättning framförallt under våren vilket påverkar ovanstående siffra. De personer som rekryterats har socionomutbildning men några har inte tidigare arbetat riktat mot barn och familj. Enheten har bland annat arbetat med att förtydliga mentorskapet och utvecklat och förbättrat introduktionen som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Minska antalet utförda timmar av timanställda med 20% inom FS

Inom Funktionsstöd verkställighet har vi lyckats minska antalet timvikarie enligt uppsatt mål, detta trots att omställning, anställningsstopp och varslen inneburit att vi har varit tvungna att ta in timvikarier i större utsträckning.

Andel handläggare med socionomutbildning inom myndighetsutövning IFO (%)

Vid rekrytering till handläggartjänster inom IFO efterfrågas i första hand socionomutbildning men det är bara vid barnutredningar som socionom är ett lagstadgat krav. Verksamheten har inventerat kompetensbehov för att säkerställa att verksamheten har rätt personal med rätt kunskap för att effektivt utföra sina uppdrag.

Nämndens mål: Digitalt först

Nämndens bedömning är att målet har uppfyllts delvis under året. Bedömningen grundar sig på följande:

Digitaliseringsprocess - En väg in för förvaltningen gällande digitalisering

I inledningen av året beslutade förvaltningsledningen om en ny digitaliseringsprocess i syfte bland annat:

- Skifta fokus från att utgå från produkt till att utgå ifrån behov.
- Effektivisera införande av ny teknik
- Optimera samarbetet med interna och externa partner
- Öka kunskapen om digitaliserings- och välfärdsteknikens möjligheter
- Inför teknik som skapar värde

Införandet av digitaliseringsprocessen har haft ett positivt utfall och medfört flera förbättringar i verksamheten.

Funktionsstöd

Arbetet med att kartlägga nuläget och identifiera utvecklingsbehov inom verksamheten har påbörjats tillsammans med stödpedagoger. Detta arbete befinner sig fortfarande i ett tidigt skede och behöver utvecklas vidare. På grund av verksamhetens aktuella prioriteringar har andra frågor behövt gå före under året.

Verksamhetsutvecklare inom Funktionsstöd har under året genomfört omvärldsbevakning för att identifiera digitala lösningar som kan höja kvaliteten på insatserna. Som en följd av detta har samarbetet med Boet, en digital app och hjälpmedel för att främja självständighet hos brukare, inletts. Samarbetet omfattar två bostäder med särskild service och kommer att fortsätta under 2025. För brukarna har verksamheten satsat på möjligheten att delta på aktiviteter på distans.

Myndighet/IFO

Inom verksamhetsområdet Myndighet/IFO används digitala lösningar för att förbättra både verksamhetsprocesser och stöd till brukare. På vuxenheten har en digital tjänst lanserats som gör det möjligt för klienter att kommunicera direkt med socialsekreterare och ta del av dokumentation som utredningar och beslut. Inom verksamheten för barn och unga undersöks möjligheterna att använda en digital app för direktkommunikation med barn. På försörjningsstödsenheten erbjuds redan möjligheten att återansöka om försörjningsstöd digitalt, och planer finns på att utveckla tjänsten för att även hantera nyansökningar digitalt i framtiden

Under 2025 har Socialnämnden kvar målet om digitalt först vilket innebär att utvecklingsarbetet fortsätter.

Målet har koppling till Agenda 2030: Mål 3 God hälsa och välbefinnande, Mål 12 hållbar konsumtion och produktion.

4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva

Nämndens mål: Vidareutveckla förebyggande verksamhet, aktiviteter och mötesplatser i samverkan med civilsamhället

Nämndens bedömning är att målet har uppfyllts i hög grad under året. Bedömningen grundar sig på följande:

Funktionsstöd

Under året har arbetet gällande förebyggande verksamhet, aktiviteter och mötesplatser i samverkan med civilsamhället främst varit inriktat på följande:

- Utveckla Funktionsstöds öppna träffpunkt till att vara öppet två eftermiddagar i veckan för att möjliggöra social samvaro och aktiviteter för målgruppen. Arbetet har fokuserat på att erbjuda en bredd av aktiviteter för att nå så många olika brukargrupper som möjligt, inte minst brukare som bor i eget boende med boendestöd.
- Samverkan med intresseorganisationerna inom ramen för LSS-samverkan har fortsatt under året och blivit ett viktigt forum för utbyte, samtal och samverkan. Till årets träffar har olika delar av funktionsstöds verksamheter bjudits in för information och diskussion vilket intresseorganisationerna varit positiva till.
- Verksamhetsutvecklare för funktionsstöd har medverkat vid ett första möte kring samverkan med lokala föreningar tillsammans med kultur och fritid. Förslag finns på nätverksträffar mellan föreningar, intresseorganisationer och funktionsstöd för att tillsammans verka för aktiviteter och mötesplatser för målgruppen.
- Funktionsstöd deltog vid tillgänglighetsdagen på Kungsfors i maj månad tillsammans med både intresseorganisationer och föreningar.

Myndighet/IFO

Arbetet med tidigt förebyggande och främjande insatser för barn och unga har varit i fokus under 2024. Insatserna har varit inriktade på följande:

- Fältsekreterarna har utökat sin närvaro i de miljöer där barn och ungdomar finns. De har även samverkan med både skola, kultur och fritid samt polis.
- Samverkan med BUP, barn och ungdomspsykiatri har initierats under året. Syftet med samverkan

är i dagsläget att få en samlad kompetens när det gäller den ökande andelen samsjuklighet hos barn och unga. Främst gäller detta unga tjejer men även andelen unga killar med problematiken ökar. Genom samverkan ökar verksamheterna möjligheterna till att kunna erbjuda rätt stöd och hjälp.

- För att möta den desinformation som bedrivits om socialtjänsten har verksamheten ökat sina informationsinsatser om socialtjänsten. Detta har gjorts bland annat genom AMC:s och Rädda barnens forum där utrikesfödda föräldrar fått information om hur socialtjänsten i Sverige arbetar.
- För att nå personer med missbruk och kunna erbjuda tidiga insatser genomförs samverkan bland annat med AA, Anonyma alkoholister samt Länken.

Koppling till Agenda 2030: Delmål 10:2 att möjliggöra och verka för att alla människor blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Mål 3 God hälsa och välbefinnande samt mål 5 Jämställdhet. Dessutom finns det kopplingar till mål 10 Minskad ojämlikhet med delmålet (10:2) samt delmål (3:4) främja psykisk hälsa och välbefinnande.

4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamma mål: Personalomsättningen ska minska

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024	
Extern personalomsättning (%)	20	12	16	12	
Extern personalomsättning chefer (%)	21	13	12	12	

Extern personalomsättning (%)

Den externa rörligheten, inklusive pensionsavgångar, ligger på 16% totalt för nämnden och på 12% för chefer, vilket innebär en ökning av 4% på totalen medan cheferna har samma procentuella omsättning som föregående år. Inom kommunen, och särskilt inom förvaltningen är rörligheten relativt stor, vilket vi ser som övervägande positivt då det främjar utveckling och kompetensöverföring. Omsättningen har påverkats av det effektiviseringsarbetet som genomförts under året där personal blivit varslad inom Funktionsstöd.

Extern personalomsättning chefer (%)

Under året så har tre enhetschefer slutat sina tjänster inom Funktionsstöd. På Myndighet är det en chef som har slutat. Alla chefstjänster är tillsatta.

5 Agenda 2030 - Hållbara Mark

Nämnden har arbetat in Agenda 2030 i nämndens mål för 2024 vilket redovisas under målen och de indikatorer som nämnden valt att följa för måluppfyllelse. Nämndplanens mål och uppföljning utgår även från barnkonventionen, konventionen om mänskliga rättigheter och övriga konventioner.

Där det varit möjligt har nämndens verksamheter samverkat med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället för att stärka medborgarnas behov av stöd i ett långsiktigt perspektiv.

Där det varit möjligt har jämställdhet varit ett perspektiv vid uppföljning och analyser för att finna förbättringsområden inom nämndens verksamheter.

Nämndens mål om digitalt först bidrar till en bättre framtid genom att minska miljöpåverkan, främja ekonomisk effektivitet och stärka social rättvisa.

Nämndens arbete med de lokala miljömålen sker i samverkan med andra förvaltningar där Teknik och serviceförvaltningen är en viktig samarbetspartner för exempelvis miljöbilar.

5.1 Klimatlöften

Marks kommun är med i kraftsamlingen *Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om* som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland. Marks kommun har åtagit sig att under 2024-2026 arbeta utifrån 19 av kraftsamlingens 30 klimatlöften. Nämnd och styrelse ska följa upp för nämnden aktuella klimatlöften.

Påbörjat-Vi möjliggör cirkulära arbetskläder

Verksamheten skickar arbetskläder till returlagret på Arbetsmarknadscentrum som de sedan får tillbaka lagade.

Påbörjat-Vi använder cirkulära möbler

Socialnämnden strävar i första hand efter att använda cirkulära möbler inom sina verksamheter, som en del av det övergripande initiativet för hållbarhet och miljövänlighet.

Påbörjat - Vi minskar vårt matsvinn i offentliga måltider och har mål

Inom socialnämndens verksamheter har man aktivt åtagit sig att minska matsvinnet i offentliga måltider och har uppsatta mål i den utsträckning som möjligt. Det bör noteras att socialnämnden på grund av verksamheternas form inte tar del av kommunens tillagade måltider i någon större utsträckning och därmed inte genererar mätbara resultat i detta specifika område. Därmed är målet genomfört i den mån som är möjligt.

Påbörjat - Vi beräknar klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet och har mål

Vad gäller klimatpåverkan har Café Strömmen och Ljuspunkten ett resultat på 2,26 CO₂e per kg/livsmedel 2024, jämfört med 2,68 året innan. Målet som är satt på TSF är 1,5 CO₂e per kg/livsmedel. Därmed är målet påbörjat och man jobbar med att nå det gemensamma målet om 1,5 CO₂e per kg/livsmedel.

6 Uppföljning av internkontroll

6.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Omsorgsnämnden hade under 2024 års interkontrollplan fem kontrollmoment att följa upp. Arbetet redovisades i delårsrapporten och delområdena är följsamhet till rutiner, debitering och fakturering, dokumentation och rättssäkerhet för brukare samt dokumentation i personalfrågor. Samtliga uppföljningar är avklarade. Uppföljning av respektive kontrollmoment beskrivs nedan.

Ny Internkontrollplan beslutades i samband med 2025 års nämndplan.

6.2 Uppföljning av internkontrollplanen

Ekonomi

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Bristande kontroll av sjuklönekostnader avseende extern personlig assistans	Granska befintliga rutiner som rör externa sjuklönekostnader personlig assistans	Verksamheten har kvalitetssäkrat processen genom att vid varje ansökan begära in underlag som styrker att merkostnaden uppkommit vid sjuklöner. Verksamheten granskar tidrapporter, sjukfrånvaro, sjukanmälan, lönespecifikationer, kollektivavtal samt att personen är assistansberättigad och att det finns fullmakter.

Övergripande styrning

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Följer inte upphandlingsrutiner - dokumentation och avtalstrohet.	Mäta avtalstrohet och följsamhet av upphandlingsrutiner	Förvaltningen får uppgifter från inköpsenheten om följsamheten till avtalen. Granskning visar att följsamheten är god. Värt att notera är att vid köp av institutionsplats är det tillgång och lämplig plats som är avgörande. I vissa fall måste köp göras utanför upphandling för att tillgodose brukarnas behov.
Felaktiga utbetalningar i utbetalningsprocessen för ekonomiskt bistånd	Granska att handlingsplanen följs, att framtagen egenkontroll kring processen fungerar	Handlingsplanen följs och har i viss mån reviderats. Delar av handlingsplanen är helt genomförda och vissa delar pågående. Rutinerna för utbetalningsprocessen ses över och en övergripande rutin kommer att tas fram under hösten. Verksamheten planerar nu för att enhetschef ska göra stickprovskontroller på utbetalningar. Enheten kommer att arbeta för en ökning av e-tjänster vilket i sin tur minskar risken för felaktiga inmatningar.

Att tillhandahålla stöd och omsorg

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Bristfällig dokumentation.	Systematisk granskning av ärenden för att säkerställa kvalitén	Under året så har inriktningen på interkontrollen förändrats. Istället för granskningar har förvaltningsledningen beslutat om ny organisation och för omtag om social dokumentation. Kvalitetsgruppen har fått i uppdrag att jobba vidare med implementering av organisation och arbetssätt.

Personal

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Osäker dokumentation gällande personalärenden	Arbeta för korrekta kommungemensamma verktyg gällande dokumentation av personalärende	Anteckningar som rör anställningsförhållandet dokumenteras numera i IT-verktyget Novi.

7 Personal

Beskrivning av nämndens arbete med kompetensförsörjning

Förvaltningen har utgått ifrån nämndens omställningsstrategi för att arbeta med kompetensförsörjningen under året. En Kompetensförsörjningsplan har färdigställt under oktober 2024. Planen utgår ifrån omställningsstrategin med SKR:s nio strategier samt effektiv bemanning, ändrade arbetssätt och fokus på kärnuppdraget.

Inom myndighet/IFO finns sedan maj en arbetsgrupp som arbetar med kompetensutmaningen utifrån ett mer riktat myndighetsperspektiv. Arbetsgruppens uppgift är att ta fram konkreta förslag utifrån de strategier som SKR och socialförvaltningen tagit fram. Arbetsgruppen består av tjänstemän inom myndighet/IFO samt fackliga parter från Vision och Akademikerförbundet SSR. Arbetsgruppen ska involvera samtliga medarbetare inom myndighet/IFO.

Inom Funktionsstöd har fokus legat på schema- och bemanningsfrågor under året. Effektiviseringarna som skett inom området har resulterat i att "färre räcker till fler" i våra verksamheter.

Strategins fokusområden

Stöd medarbetarnas utveckling

Kompetensutveckling sker bland annat genom Yrkesresan barn och unga vilket är en nationell satsning där introduktion och kompetensutveckling erbjuds. Under våren 2025 kommer även en yrkesresa gällande skadligt bruk och beroende att lanseras. I övrigt erbjuds kompetensutveckling vid behov och i samband med de förändringar i lagstiftning och författningar som sker.

Samarbete pågår i MUST-regionen (Mark, Ulricehamn, Svenljunga och Tranemo) genom Vård- och omsorgscollege för att främja språkutveckling, praktikplatser mm. Under året har verksamheterna utvecklat introduktionen för nyanställda.

Utbildningsinsatser genomförs för att öka kunskapen om brukarnas behov. Exempelvis en basutbildning för all personal inom Funktionsstöd efter den utbildningen så framkom behov av mer spetsutbildning. Under våren deltog all personal inom Socialpsykiatri deltagit i en basutbildning i ESL (Ett självständigt liv). Utbildningen syftar till att stärka individens möjligheter att leva ett självständigt liv.

Stärk ledarskapet

Satsning genom utbildningen Utvecklande Ledarskap har påbörjats i december och alla kommunens chefer ska gå den under året. Samtliga chefer har gått bemanningsakademien och fått utbildning i schemasystemet. Vidare får alla nya chefer när de börjar en personlig introduktion med sin chef samt HR-specialist.

Rekrytera bredare

Under året har Kompetens- och resursenhetens rekryterare bland annat varit aktiva på jobbmässor och påbörjat rekrytering av sommarvikarier tidigare på året för att säkra kompetensförsörjningen över sommaren. Befintliga vikarier har erbjudits fler arbetsplatser för att kunna vikariera inom fler verksamheter och få mer bokningar vilket många tackat ja till. Detta har bidragit till en säkrare vikarietillgång.

Myndighet/IFO har inom ramen för arbetsgruppen för kompetensutmaningen börjat se över hur en bredare rekrytering med nya tjänstebenenämningar skulle kunna frigöra mer socionomresurser. Något färdigt förslag finns ännu inte framtaget.

Utnyttja tekniken smart

Under året har även ett nytt schemasystem implementerats som underlättar både samplanering och flexibel schemaläggning. I samband med det har vi även utökat integrationen med lönesystemet för att automatisera vissa moment. En tjänst för mobilt schema för medarbetare har införts vilket ger medarbetarna tillgång till uppdaterat schema direkt i mobilen eller digitala kalender.

Verksamheten arbetar med att utveckla möjligheterna till digitala ansökningar om bistånd. Möjligheten finns idag implementerad när det gäller återansökningar av försörjningsstöd men behöver utvecklas ytterligare på alla enheter.

Utförligare beskrivning finns under nämndens mål Digitalt först.

Använd kompetensen rätt/Fokus på kärnuppdraget

Implementering av ett system för kartläggning och uppföljning av kompetenser har inletts under året. Systemet heter *Winlas Kompetens* och där kan verksamheternas kompetensnivå inom allt från körkort till medicin-delegering analyseras.

Sök nya samarbeten

IFO har ökat samverkan med exempelvis Rädda Barnen och Polisen, för att bredda kunskap och kompetens hos handläggare och andra medarbetare

Pågående samverkan finns med Arbetsmarknadscenter, både inom IFO och funktionsstöd.

Prioritera arbetsmiljöarbetet

Cheferna har under året gått igenom det stödmaterial kring Systematiskt Arbetsmiljöarbete i samband med APT tillsammans med sina arbetsgrupper.

Uppföljning av SAM-arbetet (systematisk arbetsmiljö) görs årligen av cheferna i Stratsys - SAM, där även en verksamhetsspecifik handlingsplan upprättas. HR-stödet mot förvaltningen har ökat sedan 2024 och innebär större möjligheter till chefer att få stöd och vägledning både i SAM-arbetet och skyddskommitéarbetet. En vägledning för Skyddskommitté har tagits fram centralt i kommunen under 2024, vilken kommer att ligga som grund för förvaltningens skyddskommitéarbete under 2025. Detta arbete kommer att fortsätta i både FSG (förvaltningens samverkansgrupp) samt LSG (de lokala samverkansgrupperna).

Öka heltidsarbetet

Hållningen är fortsatt "rätt till heltid, möjlighet till deltid" men framåt kommer frågan att aktualiseras i samband med det fortsatta arbetet med omställningsstrategin.

Förläng arbetslivet

Pensionsomsättningen följs upp kontinuerligt och vi har en större grupp medarbetare i det övre åldersspannet som utgör en viktig resurs. I dagsläget har vi möjlighet till lönetillägg för medarbetare som väljer att fortsätta arbeta efter pensionsåldern.

Effektiv bemanning

Beslut om nottimmarsnatt som införts under hösten 2024. Bemanningshandbok med gemensamma riktlinjer. Anpassning av schemasystemen utifrån nya arbetssätt vilket resulterat i ökad samplanering och lättare administration av exempelvis rörlig placering.

Ändrade arbetssätt

Övergång till sovande jour i vissa verksamheter. Förhandling av timbanksavtal vilket gett bättre förutsättningar för effektiv och flexibel schemaläggning. Uppdaterad rekryteringsprocess för sommarvikarier med plan för introduktion, utbildning och delegering.

Faktorer och händelser som påverkar personal- och kompetensförsörjningen

Det kommer råda brist på personal att rekrytera så vi behöver planera för en framtid där vi ska klara vårt uppdrag med färre medarbetare. Det strategiska arbetet behöver ta sin utgångspunkt i att vi behöver leverera 125% av välfärden med 75% av bemanningen, enligt ny prognoser kanske snarare upp emot 150/50. Årets sommarrekrytering till funktionsstöd har fungerat väl, och rekryteringsläget bedöms som fortsatt bra.

En stor utmaning inom IFO/Myndighet är det krav som finns på Socionomexamen inom barn- och ungdomsvården. Socionom är idag ett s.k. bristyrke och beräknas vara så även framöver. Detta gör att verksamheten påbörjat ett arbete med att se över vilka arbetsuppgifter som måste utföras av någon med

socionomkompetens samt vad någon annan yrkeskategori kan bistå med för att frigöra socionomresurser.

Befolkningsutveckling (Källa SKR Befolkningsprognoser 2024)

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Summa av Totalt	35 351	35 408	35 455	35 492	35 527	35 562	35 601	35 645	35 697	35 757	35 818
1-5 år	1 858	1 800	1 764	1 689	1 639	1 637	1 636	1 643	1 657	1 680	1 706
6-12 år	2 936	2 952	2 933	2 947	2 930	2 850	2 801	2 738	2 673	2 627	2 554
6 år	413	413	386	422	393	350	352	348	346	343	348
7-15 år	3 845	3 834	3 792	3 795	3 820	3 809	3 751	3 692	3 611	3 556	3 490
16-18 år	1 383	1 385	1 394	1 328	1 303	1 258	1 281	1 294	1 318	1 312	1 313
65-79 år	5 988	5 937	5 867	5 859	5 885	5 906	5 955	6 004	6 099	6 105	6 161
80-89 år	1 965	2 083	2 227	2 299	2 374	2 460	2 534	2 590	2 610	2 648	2 628
90- år	441	438	439	448	467	481	486	489	518	557	596

Redovisa och analysera sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron under 2024 var 10,2% vilket innebär en ökning från 2023, då den uppgick till 8,7%. Socialnämnden innehåller verksamheter som generellt har en hög sjukfrånvaro, vilket bör tas i beaktning vid analys av siffrorna. Ökningen om 1,5% beror sannolikt delvis på det stora omställningsarbetet som genomförts inom Socialförvaltningen och som inneburit förändring i både organisation och arbetssätt. Ytterligare en konsekvens av omställningen är varsel och omplacering av personal vilket i vissa fall resulterat i sjukskrivning under processen. Omställningens effekt på sjuktalen förväntas plana ut.

Andelen långtidssjukskrivningar utgör nästan hälften av all frånvaro, något förvaltningen kommer att arbeta aktivt med framöver.

Stödet från HR har ökat under 2024 vilket varit mycket positivt och inneburit att chefer har fått stöd i arbetet med rehabilitering på ett helt annat sätt än tidigare. Det finns rehabiliteringsärenden av både nyare och äldre art, och arbetet med att gå igenom dessa kommer att fortsätta framöver.

Redovisa konkreta åtgärder för att minska sjukfrånvaron. (d.v.s. öka frisknärvaron)

Under 2024 har ett hälsofrämjande program, Hälsospåret, genomförts i samband med Avonova, och flera medarbetare från förvaltningen har varit deltagande i programmet, som pågår över årsskiftet. Genom att arbeta med flertalet stärkande faktorer syftar programmet till att öka frisknärvaron bland medarbetare inom olika förvaltningar inom kommunen. Även här är det ännu för kort tid från dess att arbetet har börjat till att kunna se några effekter, men ett positivt utfall på sjukfrånvaron förväntas framöver.

För att komma tillrätta med korttidsfrånvaron finns vidare verktyg i form av omtankessamtal mellan chef och medarbetare, hälsosamtal via företagshälsovården, och det finns även möjligheter genom vårt kollektivavtal att i vissa fall införa sjukintyg redan vid första dagen för sjuktilfället.

8 Ekonomi

8.1 Driftredovisning

Tabell periodrapport

Driftredovisning (belopp i mnkr)	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2024	Budgetavvikelse
Intäkter	35,1	33,2	31,8	34,4	-2,6
Personalkostnader	-256,6	-279,3	-279,8	-276,3	-3,5
Övriga kostnader	-188,6	-190,7	-204,4	-190,8	-13,6
Nettokostnader	-410,1	-436,8	-452,4	-432,7	-19,7
Fördelning på huvudverksamhet, netto					
Funktionsstöd	-205,4	-245,8	-217,9	-214,1	-3,8
Myndighet Funktionsstöd			-55,3	-45,6	-9,7
Individ- och familjeomsorg	-163,1	-145,8	-176,8	-166,8	-10,0
Personligt ombud			-0,7	-0,7	0,0
Förvaltningschef/Nämnd	-41,6	-45,2	-1,7	-5,5	3,8
Nettokostnader huvudverksamheter	-410,1	-436,8	-452,4	-432,7	-19,7

Analys av driftredovisning

Nämndens nettokostnader är 452,4 mnkr vilket motsvarar 104,6 procent av tilldelad budgetram. Utfall jämfört med budget redovisar ett underskott om 19,7 mnkr.

Förvaltningen har under 2024 arbetat med en anpassningsplan för att nå en budget i balans senast under 2025. Den beräknade helårseffekten i planen har uppdaterats efterhand med såväl åtgärder som beräknade ekonomiska effekter. Uppnådd effekt under 2024 har beräknats till 10,8 mnkr och sammanlagd total effekt under 2025 är beräknad till 29,5 mnkr. Anpassningsplanen omfattar endast åtgärder inom verksamhet funktionsstöd.

Underskottet inom nämnden är främst att hänföra till verksamhetsområde Individ- och familjeomsorg samt Myndighet Funktionsstöd.

Jämförelse med budget och föregående år per kostnadslag

Intäkterna uppgick till 31,8 mnkr för året. Utfall jämfört med budget ger ett underskott om 2,6 mnkr och innebär även en minskning jämfört med 2023 om 1,4 mnkr.

- Ersättning från Försäkringskassan för utförd personlig assistans understiger budget med 1,9 mnkr. Detta förklaras delvis av att för högt beräknade ersättningar bokades upp 2023. När intäkten inte blev den förväntade reglerades mellanskillnaden på 2024.
- Bostadshyror understiger budget med 0,6 mnkr och även försäljningsintäkter redovisar ett underskott, 0,4 mnkr.
- Återbetalning av försörjningsstöd redovisar ett mindre överskott, 0,1 mnkr jmf med budget.
- Schablonersättning från Migrationsverket överstiger budget med 0,2 mnkr och ersättning för HVB-vård flyktingar understiger budget med 0,4 mnkr.
- Driftbidrag och övriga bidrag redovisas motsvarande 1,4 mnkr. Detta är bidrag för Bostad först, Skolsocialt team, nya socialtjänstlag samt statsbidrag inom överenskommelsen mellan staten och SKR gällande psykisk ohälsa och suicidprevention (PRIO- Västkom).

Personalkostnaderna uppgår till 279,8 mnkr (inklusive inhyrd personal motsvarande 1,9 mnkr), vilket genererar ett underskott om 3,5 mnkr jämfört med budget. Personalkostnaderna har endast ökat med 0,5 mnkr jmf 2023.

- Lägre kostnader redovisas för månadslön, timlön övertid, OB och sjuklön jämfört med 2023.
- Högre kostnader jmf 2023 redovisas för arvoden till familjehem mm samt för inhyrd personal.
- Arbetet med anpassningar och personalminskning har pågått under hela 2024 och enligt anpassningsplanen motsvarar minskningen inom Funktionsstöd 25,7 årsarbetare. Helårseffekten slår dock igenom först 2025.
- Underskott 2024 är helt hänförligt till verksamhet Individ- och familjeomsorg som överskrider budget med totalt 5,3 mnkr. Jämfört med 2023 ökar personalkostnaderna för IFO med 9,9 mnkr. Kostnadsökningen beror på högre månadslöner, arvoden familjehem, avgångsvederlag samt lagstadgade avgifter och pensionskostnader.

- Hela kostnaden för inhyrd personal är inom Individ- och familjeomsorgen och ökade med 1,2 mnkr jmf 2023.
- Myndighet Funktionsstöd har en positiv budgetavvikelse 2024 om 0,3 mnkr gällande personalkostnader.
- Personalkostnader inom Funktionsstöd understiger budget med 1,5 mnkr och är 9,9 mnkr lägre än utfallet 2023. Minskningen jämfört med 2023 motsvarar ca 19 årsarbetare.

Övriga kostnader som främst består av köpt vård, utbetalt försörjningsstöd, bostadsanpassningsbidrag, övriga bidrag, lokalkostnader, leasingbilar, transporter, kompetensutveckling, förbrukningsmaterial och förbrukningsinventarier uppgår till 204,4 mnkr, vilket motsvarar ett underskott om 13,6 mnkr jämfört mot 2024 års budget.

- Underskottet kan förklaras framför allt av högre kostnader för köpt vård (-7,9 mnkr) men även högre kostnader för lokaler (-2,3), transporter (-0,9) och bostadsanpassningsbidrag (-0,7).
- Kostnader för förvaltningsuppdraget har blivit 2,2 mnkr högre än budgeterat. Förvaltningsuppdrag består av nämndens andel av förvaltningsledning, central administration och bemanningsenhet. Kostnaden fördelas mellan Funktionsstöd (61%) och IFO (39%). Avvikelsen mot budget förklaras bland annat av konsultkostnader, kostnader för IT-tjänster och administrativa system, nämndens andel för "Framtidens kontor" samt kostnad för direktupphandlingstjänster.

Utfallet jämfört med föregående år innebär en kostnadsökning om 13,7 mnkr (7,2%).

- Kostnader för utbetalt försörjningsstöd har ökat med 2,6 mnkr (12,6%).
- Kostnader för köpt vård har ökat med 9,1 mnkr (9,3%).
- Lokalkostnader inkl. el, VA med mera har ökat med 1,7 mnkr.
- Konsultkostnader är 0,6 mnkr högre 2024 än 2023.
- Bostadsanpassningsbidragen har ökat med 0,6 mnkr (15,4%).
- Kostnader för förvaltningsuppdraget är 3,7 mnkr högre 2024 än 2023.

Jämförelse med budget och föregående år per verksamhetsområde

Jämförelsen försvåras något då organisationsförändringar skett mellan Funktionsstöd och Individ- och familjeomsorg mellan 2023 och 2024.

Funktionsstöd - 3,8 mnkr

Funktionsstöd verksamheter redovisade en nettokostnad om 217,9 mnkr för helåret. Utfallet innebär ett underskott mot budget om 3,8 mnkr som kan förklaras enligt nedan:

- **Central ledning** redovisar ett underskott mot budget på 2,0 mnkr. Avvikelsen förklaras av ökade kostnader för transporter 0,8 mnkr samt ökade kostnader för förvaltningsuppdraget 1,4 mnkr, dvs verksamhetens andel av den gemensamma förvaltningsledningen och den centrala administrationen.
- **Boende med särskilt stöd** visar ett underskott om 1,9 mnkr som främst beror på kostnader för hyra och andra fastighetsrelaterade kostnader, 1,7 mnkr. Endast 0,3 mnkr avser högre personalkostnader än budgeterat.
- **Personlig assistans** redovisar ett underskott om 0,9 mnkr i jämförelse mot budget. Ett nytt ärende har tillkommit under 2024 vilket inte fanns budgeterat.
- **Daglig verksamhet** redovisar ett underskott om 1,3 mnkr i jämförelse mot budget, vilket beror på högre kostnader för förbrukningsmaterial än budgeterat. Intäkterna för försäljning har blivit 0,1 mnkr lägre än budget.
- **Korttid och övriga insatser LSS** redovisar ett överskott om 0,5 mnkr. Lägre personalkostnader svarar för 0,1 mnkr. Intäkterna är högre än budgeterat på grund av såld plats till annan kommun.
- **Boendestöd/socialpsykiatri** redovisade ett överskott om 2,6 mnkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster under året.
- Kostnader för administration i verksamheten har blivit 0,7 mnkr högre än budgeterat.

Myndighet Funktionsstöd -9,7 mnkr

Myndighet funktionsstöd redovisar ett underskott på 9,7 mnkr. Prognoser under året har pekat på högre kostnader för såväl externa placeringar och köpt verksamhet för personlig assistans, de 20 första timmarna och ersättning sjuklöner.

- Köpta platser redovisar ett underskott om 3,8 mnkr.
- Extern personlig assistans har kostat 1,0 mnkr mer än budget
- Kostnad för de 20 första timmarna visar ett underskott på 1,8 mnkr. Ersättning för sjuklöner har kostat 0,9 mnkr mer än budgeterat.
- Intäkterna från Försäkringskassan har inte nått upp till budgeterad nivå utan redovisar ett underskott om 1,9 mnkr. Bostadsanpassningsbidragen har blivit 0,4 mnkr högre.

Individ- och familjeomsorg -10,0 mnkr

Individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott om 10,0 mnkr för helåret 2024 jämfört med budget. Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal överskrider budget med 5,3 mnkr. Personalkostnader omfattar även arvoden till familjehem/kontaktpersoner samt omkostnadsersättning till dessa. Hela avvikelserna på 5,3 mnkr förklaras av arvoden och omkostnadsersättningar.

- **Central ledning** redovisar ett underskott om 3,0 mnkr, Kostnader för inhyrd personal och konsultkostnader motsvarar 2,4 mnkr. Konsultkostnaderna utgörs dels av en genomlysning av verksamheten, dels kostnader för jurister. Kostnaderna för gemensam central administration och förvaltningsledning är 0,8 mnkr högre än budgeterat.
- **Försörjningsstödsenheten** redovisar ett överskott om 1,3 mnkr jämfört med budget. Försörjningsstöd (exkl. nyanlända) tillsammans med återbetalt försörjningsstöd ger ett mindre överskott på 0,1 mnkr. Försörjningsstödet till nyanlända redovisar ett överskott på 0,7 mnkr. Det är först i slutet av året som utbetalningar till nyanlända från främst Ukraina blivit aktuella. Enheten redovisar även ett överskott gällande personalkostnader på 0,7 mnkr.
- **Vuxnenheten** redovisade ett underskott på 1,2 mnkr. Institutionsplaceringar visar ett överskott på 2,0 mnkr. Även familjehem, kontaktpersoner och öppna insatser redovisar en positiv budgetavvikelse om sammanlagt 0,7 mnkr. Kostnader för skyddat boende och stödboende har ökat i såväl volym som kostnad per dygn och överskrider budget med sammanlagt 1,4 mnkr. Boendekostnader för sociala kontrakt mm överskrider med 0,8 mnkr. Placeringskostnader för socialpsykiatri överskrider budget med 1,7 mnkr.
- **Enheterna för familjestöd** redovisar underskott om 0,6 respektive 6,6 mnkr. *Familjeenhet 1* redovisar ökade personalkostnader på 0,5 mnkr samt andra ökade administrativa kostnader på 0,7 mnkr. Enheten har ett överskott på institutionsplaceringar om 1,2 mnkr. Flyktingverksamheten redovisar ett underskott på 0,6 mnkr främst beroende på lägre intäkter från Migrationsverket. *Familjeenhet 2* har personalkostnader som understiger budget med 2,0 mnkr. Familjehemmen har kostat 8,4 mnkr mer än beräknat. Underskottet består av 5,4 mnkr för arvoden, 2,5 mnkr för externa placeringar och 0,4 mnkr för ökade omkostnader som resor mm.

Personligt ombud +/- 0

Verksamheten redovisar en budget i balans.

Förvaltningschef/nämnd +3,8 mnkr

Redovisar ett överskott om 3,8 mnkr. Överskottet förklaras av att inte budgetreserven om 4,0 mnkr har använts. Kostnader på 0,2 mnkr avser konsultuppdrag för genomlysning av verksamheten. Nämndens kostnader är i nivå med budget.

Planering 2025

Effektiviseringskravet för nämndens verksamheter år 2025 är i nämndplanen beräknat till 18,9 mnkr utifrån 2024 års kostnadsläge. Beräkningen tar hänsyn till budgetreserv om 4,0 mnkr.

Effektiviseringskravet är beräknat utifrån:

- 2024 års prognos om 450,2 mnkr.
- 2025 års budgetram om 442,0 mnkr.
- Kostnadsökningar om 14,9 mnkr utifrån 2024 års kostnadsläge.
- Budgetreserv om 4,0 mnkr.

Nämndens framtagna åtgärder i anpassningsplanen motsvarar en helårseffekt om 29,5 mnkr varav 10,8 beräknas ha uppnåtts under 2024. Resterande 18,7 ingår i nämndens anpassningar för år 2025.

Effektiviseringskravet för nämndens verksamheter gäller främst verksamheten funktionsstöd.

Funktionsstöd

Ett assistansärende LSS har utökats kraftigt efter beslut i Kammarrätten. Ärendet omfattar dubbelassistans samt både vaken och sovande jour och beräknas kosta mellan 5–6 mnkr på årsbasis (beräknade timmar är 11.741). Förvaltningen har sedan tidigare haft kostnader för PAN-anställd anhörig men inga kostnader för till exempel obekvämt arbetstid. Ärendet kommer utredas av myndighetsenheten. Om Försäkringskassan skulle fatta SFB-beslut i ärendet beräknas intäkter uppgå till ca 4 mnkr.

Myndighetsenhet Funktionsstöd

Bostadsanpassningsbidragen beräknas öka med 0,3 mnkr. Antal ärende har inte ökat men kostnad per ärende har ökat. Prognosen beskriver nuläget och tar inte höjd för högre antal ansökningar som en följd av ökad volym hemtjänst.

Kostnader för personlig assistans inklusive sjuklönekostnader och de 20 första timmarna ökar med 0,6 mnkr. Uppräkningen av schablonersättningen blev högre än beräknat i budgetarbetet vilket ger ökade kostnader för de 20 första timmarna.

Individ och familjeomsorg

Kostnader för försörjningsstöd väntas öka då antalet ansökningar stiger vilket är en trend i riket. En prognos för 2025 har räknats fram utifrån förutsättningar i januari 2025 och kostnaderna förväntas överskrida budget med 0,6 mnkr.

Prognos för placeringskostnader är mycket svår att beräkna då en enstaka placering kan ge stora ökade eller minskade kostnader.

Totalt ger detta en prognos för socialnämnden som överskrider budgetramen med 6,5 mnkr 2025.

8.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2024	Utfall 2024	Budgetavvikelse 2024
Investeringsram	1,3	0,3	1,0
Summa	1,3	0,3	1,0

Årets inköp avser framför allt möbler till kontor och verksamhet.

9 Annan uppföljning

9.1 Övrig uppföljning

Idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en avtalsform mellan en eller flera organisationer inom idéburen sektor med koppling till social ekonomi, och en eller flera offentliga verksamheter. IOP-avtal skrivs ofta runt en speciell verksamhet, som ägs av den idéburna organisationen, men som den offentliga sektorn vill medverka i. I avtalet bestäms vad partnerskapet gäller, vilka resurser respektive part ska bidra med, hur länge avtalet ska gälla med mera.

Socialnämnden har inga IOP - avtal.

Kommunal avtalssamverkan

I årsrapporten ska nämnder redovisa vilken avtalssamverkan nämnden har, och planerar att ingå, med andra kommuner. Det gäller avtal där nämnden tar hjälp av annan kommun för att utföra kommunens uppgifter eller där Marks kommun på motsvarande sätt hjälper annan kommun.

Socialnämnden har avtal med Borås om **social jour** för myndighetsutövning utanför kontorstid och på helger. Ytterligare avtal gäller **Barnahus** som är en kommungemensam verksamhet riktad till barn som misstänkts vara utsatta för övergrepp.

Socialnämnden har avtal med Utväg vilket är en myndighetssamverkande verksamhet som riktar sig mot våld i nära relationer. Utväg erbjuder stöd till människor som är utsatta för våld i nära relation och finns i Borås. Utöver det finns också Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, även det beläget i Borås.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare eller fristående huvudmän

Inom socialnämndens ansvarsområde sker köp av externa placeringar via privata utförare. Uppföljning sker på individnivå och till viss del gällande avtalsnivå. Vid extern placering kontrolleras att leverantören har tillstånd från IVO, Inspektionen för vård och omsorg.

Tillbud och olycksfall

Inom socialnämndens verksamheter har totalt 493 tillbud inkommit och 97 Olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom. Framför allt relaterade till hot, våld, arbetsbelastning och personskador.

Dessa incidenter hanteras genom digitala system för att registrera och utreda varje händelse med fokus på att minska risken för återkommande tillbud. Månadsrapporter inkluderar även uppgifter om tillbud och olycksfall, vilket bidrar till en kontinuerlig uppföljning och förbättring av arbetsmiljön för personalen.

Fördelningen inom nämnden:

Funktionsstöd

- Tillbud: 461
- Olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom: 90

Under 2024 har det varit fler tillbud än tidigare år vilket bedöms vara kopplat till den organisationsförändring som skett inom funktionsstöds verksamheter under året. Verksamheten har omhändertagit dem och genomfört ändringar där det behövs göras undantag kring exempelvis schemaläggningen på vissa områden på grund av verksamhetens karaktär. Större personalrotation skapar oro hos brukare och som konsekvens att detta ökar tillbudena.

Verksamheten har i analysen av tillbuderna uppmärksammat att det finns ett behov av att utbilda i när man skriver de olika händelserna. Det är ett utvecklingsområde att få in rätt rapport under rätt område. Flera av tillbuderna som under 2024 rapporterats under kategori stress och arbetsbelastning kunde ha skrivits i kategorin hot - och våld. Det kan vara av vikt för att sedan vidta relevanta åtgärder.

Individ – och familjeomsorg

- Tillbud: 32
- Olycksfall, färdolycksfall, arbetssjukdom: 7

En stor del av tillbuderna handlar om lokalfrågor där problem såsom lyhördhet mellan kontorsrum, kyla samt bristande ventilation är de övergripande problemen. Ett pågående arbete med ansvariga parter pågår för att

förbättra detta. En del tillbud rör även avsaknad av internetuppkopplingar i kontorslokalerna. Även kring det pågår ett förbättringsarbete.

En mindre del av tillbuden handlar om hot och våld och där arbetar verksamheten med Durewallsmetoden som utgår från lågaffektivt bemötande och en konflikt-dämpande metod som ska genomsyra hela verksamheten.

	Antal tillbud/olycksfall
Funktionsstöd	551
Individ - och familjeomsorg	39

Uppföljning av synpunkter och avvikelser

Område/vht	Beröm	Förslag	Klagomål	Annat
Familjeenheten	2		20	
Försörjningsstöd			2	
Funktionstöd			11	
Vuxenenheten			2	
Organisation- bemanning			9	
Övriga skrivelser				4
Övrigt				
Totalt	2		44	4

Synpunkter

Under 2024 har 50 synpunkter och skrivelser inkommit gällande socialnämndens verksamheter. Av dessa var 44 klagomål och 2 beröm.

Utöver de klagomål som inkommit från brukare och anhöriga så har det under 2024 inkommit 9 skrivelser gällande de schema och personalförändringar som genomförts under året samt 4 andra skrivelser som handlat om tillgänglighet på olika platser i kommunen.

Synpunkterna till myndighetsenheterna handlar till stor del om att man inte är nöjd med handläggningen och bemötande. Synpunkterna omhändertas i verksamheterna.

Kvalitetsavvikelser

Under 2024 har 308 kvalitetsavvikelser och 6 rapporter om missförhållanden inkommit. Ingen av rapporterna om missförhållanden har gått till en anmälan till inspektionen för vård och omsorg. Det finns utredningar som pågår där ställningstagande inte är klart ännu.

Kvalitetsavvikelsena är spridda över alla nämndens verksamheter vilket ses som positivt då det innebär att personalen använder systemet. Det förebyggande arbetet är av vikt för att undvika att avvikelser inträffar. Det finns avvikelser som skrivs skulle kunna omhändertas på annat sätt.

Verksamheten vill ha kulturen att det är ok att anmäla när det inträffat något eller att det finns risk att något kan inträffa. Enheterna arbetar med avvikelserna på APT och andra forum.

Missförhållanden enligt Lex Sarah

Inget missförhållande ha skickats till Inspektionen för vård och omsorg.

Personuppgiftsincidenter

Nio personuppgiftsincidenter har rapporterats och utretts inom socialnämndens verksamheter. Tre av incidenterna har inträffat hos familjeenheten, en hos vuxenenheten, en hos försörjningsstöd, en hos hela individ- och familjeomsorgen, en hos myndighetsutövning funktionsstöd, en hos funktionsstöd och en hos administrativa enheten.

Personuppgiftsincidenterna har handlat om att handlingar innehållande personuppgifter scannas in i verksamhetssystem på ett felaktigt och osäkert sätt, att personuppgifter som omfattas av sekretess har lämnats ut, att personuppgifter för personer med skyddade personuppgifter röjts (inom organisationen), att ett rekommenderat brev innehållande personuppgifter har lämnats ut till fel person, att personuppgifter inte förvaras på ett sätt som är säkert utifrån vilken typ av personuppgifter det är, att personuppgifter lagras längre än de behövs och att e-postmeddelande innehållande personuppgifter har skickats till fel mottagare inom organisationen.

Ingen av de rapporterade personuppgiftsincidenterna har bedömts vara så allvarlig att anmälan till IMY har gjorts.

För att undvika liknande incidenter i framtiden behöver rutiner för hantering av personuppgifter, både digitalt och fysiskt, förstärkas. Särskild uppmärksamhet bör ges till säkerheten vid hantering av postförsändelser och till att säkerställa att personuppgifter inte lämnas till fel mottagare. Det är också viktigt att hålla användarna av systemet utbildade och medvetna om korrekt hantering av känslig information för att minska risken för framtida incidenter.

I kvalitetsberättelsen beskrivs mer om det systematiska kvalitetsarbetet. (se bilaga)

10Följetal

10.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling.

Socialnämndens följetal nämndplan

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal personer med LSS-insatser i ordinärt boende	142	153	153	153
Antal personer i LSS-boende	109	100	99	101
Antal personer med personlig assistans, totalt	80	75	68	65
Antal personer med pågående boendestödbeslut	105	110	110	116
Barn och ungdom, totalt antal vård dygn på boende	4 319	4 545	3 693	3 621
Barn och ungdom, totalt antal vård dygn i familjehem	17 349	16 045	18 338	18 985
Antal hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd per månad, medel	270	229	209	224
Antal barn under 18 år som erhåller ekonomiskt bistånd per månad, median	147	147	110	113
Vuxna missbruk och beroende, boende på HVB, totalt antal dygn			2 306	1 274
Skyddsboende, total antal vård dygn			539	532

Antal personer med LSS-insatser i ordinärt boende

Antalet personer med LSS-insatser i ordinärt boende ligger på en jämn nivå, siffran är månadsgenomsnitt över året. De insatser som LSS-lagen innehåller möter inte alltid behovet hos enskilda för att möjliggöra kvarboende i ordinärt boende, varför insatser enligt socialtjänstlagen ökar. Detta är i första hand insatsen boendestöd men även andra stöd så som bostadsanpassningsbidrag möjliggör boende i egen bostad.

Antal personer i LSS-boende

Antal brukare som har pågående boendebeslut enligt LSS, siffran är månadsgenomsnitt över året. Av de brukare som erhåller boende enligt LSS vid halvåret är totalt åtta köpta platser, varav sju är vuxna brukare. Socialnämnden har inget eget boende för barn, varför barn med behov av boende är köpta platser. Under senhösten har tomma boendeplatser uppkommit, dock finns boendebeslut som inte kunnat verkställas inom tre månader då behoven inte har kunnat tillgodoses inom nämndens egna verksamheter.

Antal personer med personlig assistans, totalt

Redovisad siffra är månadssnitt under året.

Personer med beslut om personlig assistans, både från Försäkringskassan och kommunen, har minskat över tid och den trenden fortsätter 2024, även om minskningen är något lägre. Mellan åren 2021 till 2024 har en total minskning skett med 43 procent. Under året har 13 brukare med pågående beslut tagna av socialnämnden (16, 2023) och 52 av Försäkringskassan (59, 2023). Kommunen är ersättningsskyldig för de 20 första timmarna vid de ärenden som beviljats av Försäkringskassan. Av de totalt 65 personer som erhåller personlig assistans har i snitt 5 personer valt kommunen som utförare av assistansen, resterande har valt privat/egen utförare av sin assistans.

Antal personer med pågående boendestödbeslut

Boendestöd är en praktisk, pedagogisk och social insats för personer med psykisk funktionsnedsättning som syftar till att underlätta för den enskilde att hantera sin vardag, öka självständigheten och möjliggöra kvarboende i ordinärt boende. Sedan 2011 är boendestödet den vanligaste insatsen enligt Socialtjänstlagen för personer under 65 år med funktionsnedsättning. En trendskiftning som noterats sedan halvåret 2023 är att boendestödsbeslut för personer med socialpsykiatrisk problematik minskar och att boendestödsbesluten för övriga med en funktionsnedsättning ökar kraftigt. Resultatet är ett månadssnitt under året. Verkställda beslut har ökat med 10 procent från januari till december och det har uppstått kö då fler erhåller

boendestödsbeslut. En anledning är att fler personer som tillhör LSS ansöker om boendestöd istället för de insatser som LSS-lagen erbjuder. Det i sin tur påverkar det bidrag kommunen får i det så kallade LSS-utjämningsystemet, färre LSS-beslut ger lägre bidragsnivå i utjämningsystemet.

Barn och ungdom, totalt antal vård dygn på boende

Att placera barn eller ungdom på ett boende sker när behov av skydd och vård finns. Denna insats är inte möjlig att planera eller förutse, dock görs avväganden alltid om placering kan ske på familjehem i första hand. I jämförelse med alla kommuner (ovägt) placerar Mark färre barn och ungdomar. En kostnadsökning sker utifrån att dygnskostnaden ökar varje år. Under senare del av året har placeringar på institution ökat då behoven inte kunnat tillgodoses inom vissa familjehem p.g.a. allvarlig psykiatrisk problematik. Under året har kommunen tagit emot två ensamkommande barn som placerades på institution.

Barn och ungdom, totalt antal vård dygn i familjehem

När barn och unga har behov av placering utanför det egna hemmet övervägs alltid placering i familjehem i första hand. I jämförelse med alla kommuner (ovägt) placerar Mark färre barn och ungdomar, procentuellt låg vi jämt med liknande kommuner IFO och riket under 2023. En ökning av familjehemsplacerade barn har skett de sista två åren samtidigt som institutionsplaceringar har minskat.

Antal hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd per månad, medel

Under hösten 2023 ökade antal hushåll som erhöll ekonomiskt bistånd, vilket fortsatte i början av 2024 för att nå en topp i mars månad med 227 hushåll. Under kommande sex månader minskade antalet hushåll för att i kvartal fyra sakta öka och i december var det 240 hushåll som erhöll ekonomiskt bistånd. Liknande trend noteras i riket, Västra Götaland och liknande kommuner i närområdet. Nämnden har sett en ökning under de senaste månaderna, detta kan bero på nya regler från Migrationsverket som trädde i kraft den 1 november gällande folkbokföring för personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet (gäller i dagsläget personer som flytt Ukraina). Det innebär att man kan bli folkbokförd redan efter ett år i Sverige, men rätten till stöd från samhället begränsas. Under hösten har ett ökat antal hushåll som anlänt enligt massflyktsdirektivet bedömts vara behov av ekonomiskt bistånd till sin försörjning.

Antal barn under 18 år som erhåller ekonomiskt bistånd per månad, median

Jämfört med början av 2024 och slutet av året har antal barn som erhåller ekonomiskt bistånd ökat, vilket är en trend som även noteras inom riket, Västra Götaland och liknande kommuner i närområdet. Medel för året är 115 barn per månad. Familjer med barn som är aktuella för ekonomiskt stöd är en prioriterad grupp att stötta, då barn i ekonomisk utsatthet kan påverka deras hälsa och välbefinnande.

Vuxna missbruk och beroende, boende på HVB, totalt antal dygn

Under 2023 infördes nytt följetal. Vuxna placeras på HVB (Hem för vård eller boende) där behandling av missbruk och beroende tillfälligt tillhandahålls på boendet för att sedan fortsätta behandlingen på hemmaplan för att uppnå en långsiktigt hållbar livssituation. Under 2024 har totalt antal dygn nästan halverats, då verksamheten arbetar än mer med öppenvårdsinsatser på hemmaplan, vilket är gynnsamt för den enskilde. Personal har även arbetat främjande och förebyggande genom att till exempel delta vid Marks bostads områdesträffar, samt med andra externa aktörer.

Skyddsboende, total antal vård dygn

Under 2023 infördes nytt följetal. För att öka kunskapen och underlätta planeringen har nämnden valt att långsiktigt mäta antalet vård dygn i skyddsboende. Detta ger en trendindikator för området och bidrar till ökad insikt och planering. Kunskapshöjande aktiviteter har skett inom både handläggning och behandling för att ge rätt stöd till våldsutsatta och personer som utövar våld. Stödet kan ges på hemmaplan eller som en skyddsplacering.

10.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal tillsvidareanställda	425	446	464	391
Antal tidsbegränsade anställda	67	48	30	23
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)				

Antal tillsvidareanställda

Effektiviseringar har genomförts under året utifrån budgetförutsättningar och jämförelsevis hög personaltätthet i verksamheterna.

Anställningsstopp har varit i kraft i princip hela året och varje enhet har sett över sitt personalbehov och budget. Genom att inte ersätta avgångar och samtidigt hantera en övertalighet i personal har antalet tillsvidareanställda minskat till att bättre motsvara verksamhetsbehovet och budgetram.

Antal tidsbegränsade anställda

Visstidsanställningar och vikariat har minskat i takt med att personaltätthet anpassats till budget och behov. Anställningsstoppen har påverkat möjligheten att tillsvidareanställa personal vilket medfört en del vikariat och kortare anställningar tills en mer permanent lösning kunnat ordnas.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)

Uppgifter saknas då dessa inte är kvalitetssäkrade. HR-enheten genomför en översyn av statistik i personalsystemet.

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	8,2 %	9,3 %	8,7 %	10,2 %
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	36,4 %	41,9 %	43,7 %	48,7 %
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	45 %	44 %	50 %	51 %

Sjukfrånvaro alla anställda (%)

Sjukfrånvaron har ökat med totalt 1,5% inom Socialnämnden från föregående år. Det stora omställningsarbetet under året har troligtvis bidragit till ökningen. Nästan hälften av sjukfrånvaron utgörs av långtidssjuka vilket påverkar statistiken. (Sjukfrånvaro alla anställda i tabellen ovan visar en sammanslagning av nämndens verksamheter, där Myndighet/IFO utgör en betydligt mindre andel medarbetare än Funktionsstöd).

Nedan ser ni diagram över hur den totala sjukfrånvaron varierat över tid inom respektive verksamhet.

	Sjukfrånvaro Myndighet/IFO												
	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Totalt
2023	7,0%	6,8%	8,8%	6,5%	7,6%	6,4%	5,7%	5,4%	7,7%	7,2%	8,8%	7,0%	7,0%
2024	6,5%	7,2%	8,4%	7,9%	8,2%	8,4%	8,1%	8,7%	9,4%	8,9%	9,4%	8,1%	8,3%

Sjukfrånvaro inom Myndighet/IFO uppdelat per månad

	Sjukfrånvaro Funktionsstöd												
	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Total
2023	8,8%	10,3%	10,7%	9,7%	9,4%	6,6%	6,6%	7,2%	9,5%	9,7%	11,6%	12,7%	9,4%
2024	11,5%	11,0%	10,9%	12,1%	10,8%	8,6%	7,9%	10,5%	12,3%	12,1%	11,8%	10,3%	10,8%

Sjukfrånvaro inom Funktionsstöd uppdelat per månad

Sjukfrånvaron har, som tidigare nämnts, ökat något. Utifrån utvecklingen månadsvis går det inte att utläsa att de nya schemana som infördes i november har haft någon direkt inverkan på ökningen.

Ett fortsatt arbete behöver göras under 2025 tillsammans med HR för att få fram den statistik som behövs för att kunna göra korrekta analyser och därefter vidta relevanta åtgärder vid behov. Exempelvis genom att försöka separera arbetsrelaterad sjukfrånvaro från övrig frånvaro.

Se även kapitel 7. Personal.

Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)

Långtidssjukfrånvaron ligger fortsatt högt och är något förvaltningen tillsammans med HR kommer arbeta aktivt med det kommande året.

Se även kapitel 7. Personal.

Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)

Frisknärvaron har ökat med 1% från föregående år och ökade även föregående år jämfört med 2022. Arbetet med friskfaktorer är prioriterat och kommer fortsatt att pågå löpande för att försöka öka andelen med låg sjukfrånvaro ytterligare framöver.

Se även kapitel 7. Personal.

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt overtid

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Timtid i timmar	86 713	80 287	64 195	60 710
Fyllnadstid i timmar	5 071	5 313	4 024	3 438
Overtid i timmar	8 666	12 033	8 407	5 865

Timtid i timmar

Antalet timmar arbetade av timavlönade har minskat markant från föregående år. Cheferna har aktivt arbetat med behovsanalys inför beställning av timvikarier och samtidigt haft en viss överkapacitet i vissa arbetsgrupper till följd av effektiviseringar. Minskningen skulle ha varit ännu större om inte anställningsstoppet funnits under 2024. Anställningsstoppet har varit nödvändigt för att säkerställa att övertaliga medarbetare har kunnat erbjudas annat arbete men det har lett till att nödvändiga vakanser har ersatts med timavlönade. Observera att en viss del tidsbegränsat anställd personal alltid kommer att behövas, då en del av verksamheten bedriver omsorg under hela dygnet året om.

Verksamheten behöver finnas till för brukarna dygnet runt, året om. Sommartid kommer semestrar fortsatt att ersättas till stor del av timavlönade, samt annan tidsbegränsat anställd personal.

Fyllnadstid i timmar

Fyllnadstiden i timmar har under året fortsatt att minska till följd av anpassningar av schemastruktur och andra effektiviseringar på bemanningsområdet som exempelvis samplanering och god ekonomisk hushållning.

Övertid i timmar

Övertiden har i likhet med timtid och fyllnadstid minskat mot föregående år. Minskningen beror på dels på arbetet med schemastrukturen som genomförts under året. Samt på andra faktorer som större eftertänksamhet innan inbeordringar.

11 Budgetunderlag

Under 2025–2026 lägger socialförvaltningen grunden för framtiden. Tre stora omställningar – ny socialtjänstlag, god och nära vård samt kompetensutmaningen – påverkar verksamheten ekonomiskt och organisatoriskt.

Vid lagändring krävs översyn av reglemente och grunduppdrag inför 2026. Myndighetsutövning och verkställardelen påverkas, medan kompetensutmaningen kräver nya arbetsätt och flexibel resursanvändning.

Kompetens-Yrkesresan för stödpersonal inom funktionsstöd medför kostnader för utbildningstid. För socionomkrav och kompletterande utbildningar beräknas årlig kostnad på **0,75 mnkr** för två handläggare.

En satsning behöver göras inom rehabilitering då det finns en stor eftersläpning. Det har varit en stor brist på HR stöd under en lång period och det finns många rehabiliteringsärenden som behöver hanteras. Under 2025 behöver tillfälliga resurser avsättas för att arbeta ikapp, motsvarande en årsarbetare **0,75 mnkr**.

Digitalt först- Teknikutvecklingen behöver breddas för att stärka kommunmedlemmens självständighet och trygghet. Kostnaden för 2026 beräknas till 1,5 mnkr, inklusive välfärdstekniker/samordnare och implementering av teknik. Socialnämndens del är **0,5 mnkr**.

Lokaler och hyror- Krav på sprinklersystem har skärpts. Installering sker på fler boenden 2024–2025, vilket leder till ökade driftkostnader. Förändringar i lokaler för funktionsstöd och kontorsarbetsplatser hanteras i lokalförsörjningsplanen. Förstudier för renovering/nybyggnation av boenden beräknas kosta **1 mnkr**.

Volymer Funktionsstöd -

- Ett utökat LSS-ärende ger ökade kostnader på 5 mnkr.
- Boendestödet ökar med 3 årsarbetare, vilket innebär 1,4 mnkr.
- Ökat behov av korttidsplatser inom socialpsykiatri och missbruk, en plats kostar ca **1,2 mnkr/år**.
- Svårt att beräkna kostnader för nya boendeplatser inom funktionsstöd.

Volymer Myndighet/IFO -

- Den nya socialtjänstlagen kräver resurser för omställning, men statsbidrag kan täcka delar av kostnaderna.
- Ökad kriminalitet bland barn och unga kräver förstärkning med fältarbetare och utredare, kostnad **1,5 mnkr**.
- Aktivitetsplikt för personer med försörjningsstöd kräver **0,75 mnkr**.
- Ökat behov av bostadsanpassningsbidrag från personer som bor kvar i ordinärt boende, med kostnadsökning på **0,6 mnkr**.

Miljömål Marks kommun- Kommunens övergripande mål om fossilfria bilar behöver förändras. Förvaltningens behov av redundans kräver flera bränsleslag.

Förändringar i omvärlden- För att omhänderta förändringar i omvärlden med medföljande krav som verksamheten behöver ställa om för att klara. Inom flera områden innebär det att resurser behöver tillföras.

- **Krisberedskap-**Krisberedskapen samordnas med säkerhets- och beredskapsenheten som har budget för kommunens krisberedskap. Det som förvaltningen behöver i form av olika förmågehöjande åtgärder kommer samverkas med säkerhets- och beredskapsenheten och finansieras delvis av statsbidrag. Förvaltningens kostnad för krisberedskap 2026 blir cirka 2,1 mnkr varav Socialnämndens del är cirka **0,9 mnkr**.
- **Kommunikatör -**Förvaltningen behöver ha tillgång till en kommunikatör för stödet att nå ut till förvaltningen alla anställda och utåt mot kommunmedlemmarna. Kommunikationslandskapet med sociala medier, intranät och webb, arbeta mer datadrivet och så vidare ser helt annorlunda ut. Ökad kostnad på motsvarande en årsarbetare 0,75 mnkr. Samordnas med Omsorgsnämnden varav Socialnämndens del blir cirka **0,3 mnkr**.

Andra exempel på förändringar som kräver alltmer kunskap och genomförande av förvaltningen är inom datasäkerhet, informationssäkerhet, avtalsuppföljningar. Områden som omhändertas i befintlig förvaltning i dagsläget med men som vid förändringar i lagstiftningar kan behövas annan kompetens för.

11.1 Utmaningar och slutsatser utifrån årsrapporten

Utmaningar och slutsatser för nämnden

- Den största utmaning för lång tid framöver är bristen på arbetskraft och bristen på arbetskraft med rätt kompetens. Under den närmaste tiden kommer den största utmaningen för nämnden att vara brist på socionomer och till viss del också stödpedagoger. I det något längre perspektivet kommer det bli svårt att även rekrytera stödassistenter, chefer och övriga personalkategorier inom socialnämndens verksamhetsområde.
- Omställningen gällande ny socialtjänstlag och god och nära vård kommer att påverka under de kommande åren. På vilket sätt är oklart i nuläget men behöver följas kontinuerligt.
- Ekonomin är en av de största utmaningarna. Budgeten för 2025 räcker inte till för att möta verksamhetens behov, och prognoser är svåra att göra då enskilda ärenden kan medföra stora oförutsedda kostnader.
- En övergripande utmaning inom funktionsstödet är det påtagliga gapet mellan personalkostnaderna och budget vilket kräver en optimering av planerings- och bemanningsprocesser. Arbetet har påbörjats under 2024 och kommer fortsätta under 2025. För att uppnå en balanserad budget och effektivisera verksamheten är det nödvändigt att noggrant arbeta med personalresurser och kostnader.
- En satsning behöver göras inom rehabilitering då det finns en stor eftersläpning. Det har varit en stor brist på HR stöd under en lång period och det finns många rehabiliteringsärenden som behöver hanteras. Under 2025 behöver tillfälliga resurser avsättas för att arbeta i kapp.
- De fackliga parterna, via SACO, har i samverkan lyft fram vikten av att fokus ligger på medarbetare, verksamhet och ekonomi i balans. Vi är överens om att alla tre delar måste beaktas för att säkerställa en hållbar och välfungerande verksamhet.
- Förändringar i omvärlden och ökade krav medför att verksamheten behöver ställa om för att möta dessa. Inom flera områden innebär det att resurser behöver tillföras. Några exempel är krisberedskap och civilt försvar, datasäkerhet, informationssäkerhet, arkiv, avtalsuppföljning, kommunikationslandskapet med sociala medier, intranät och webb samt arbeta mer datadrivet osv.
- Samhällsutvecklingen med kriminalitet allt lägre ner i åldrarna. Förvaltningen ser en kontinuerlig ökning av orosanmälningar.

Slutsatser och framtidsutsikter:

För att hantera dessa utmaningar krävs ett brett strategiskt arbete med både ekonomiska och verksamhetsmässiga förändringar. Nämndens omställningsstrategi måste nu gå vidare från enbart fokus på schema och bemanning till att omfatta alla tolv delområden. Det kommer att kräva mod, uthållighet och ekonomiska satsningar, Det finns bara ett alternativ- att lyckas.

Rekrytering av utbildad personal är en central fråga, då andelen utbildad personal minskar. För att möta detta måste nämnden strategiskt arbeta med ekonomisk optimering genom att hantera personalkostnader och skapa en balanserad budget. Detta kräver noggrann planering och effektiv bemanning. Den genomlysning och handlingsplan som beslutats av nämnden under 2024 kommer att fortsätta vara vägledande under 2025 för att maximera både ekonomiska och kompetensmässiga resurser.

Förväntad utveckling och åtgärder:

- Omställningen gällande ny socialtjänstlag och god och nära vård innebär en möjlighet att förbereda verksamheten för de arbetssätt och organisering som ska gälla över lång tid. Det blir en möjlighet att arbeta med ökat fokus på kvalitet för kommunmedlemmen inom många områden.
- Nämndens två största utmaningar – ekonomi och brist på kompetens hanteras av nämndens omställningsstrategi. Ekonomin omhändertas dels av delstrategierna effektiv bemanning, ändrade arbetssätt och fokus på kärnuppdraget. Kompetensutmaningen kräver aktiviteter inom samtliga delstrategier. Förväntad utveckling är att personalresurserna används där de gör bäst nytta och på det sättet minskar kostnader och personalbehov. Exempel är fortsatta arbete med bemanningsoptimering, översyn av bemanningsprocesser, förändrad arbetstidsförläggning, avlasta bristkompetenser, undersöka hur digitalisering och AI kan användas.

11.2 Omvärld

Omvärlden för socialnämndens verksamhetsområde står inför flera förändringar som kommer att påverka verksamheten både på kort och lång sikt. Den nya socialtjänstlagen, som väntas träda i kraft 2025, utgör ett viktigt steg för att säkerställa en mer förebyggande, rättssäker och tillgänglig socialtjänst för alla medborgare. Samtidigt medför demografiska förändringar, såsom en åldrande befolkning, nya krav på verksamheten.

Införandet av "God och nära vård" kommer att påverka arbetet genom att sätta fokus på att erbjuda vård och stöd som är tillgängligt och anpassat efter individuella behov, vilket kan kräva förändringar i arbetssätt och resursfördelning.

Det kommer enligt flera nationella beräkningar att råda brist på personal, vilket innebär att vi behöver planera för att leverera 125 procent av välfärden med 75 procent av bemanningen, framåt får vi kanske räkna med snarare 150/50. Det strategiska arbetet måste därför utgå från att klara uppdraget med färre medarbetare.

Den ökande välfärdsbrottsligheten och ett hårdare samhällsklimat, i kombination med förändrade attityder, innebär ytterligare utmaningar för socialtjänstens arbete. Dessutom påverkar den pågående avtalsrörelsen och arbetsgivarpolitiken frågor kring rekrytering och arbetsvillkor, vilket får konsekvenser för socialtjänstens förmåga att möta dessa utmaningar.

Samtidigt skapar den växande medvetenheten om miljöpolitik och hållbarhet ett behov av att socialtjänsten arbetar mer hållbart och långsiktigt på flera plan. Det ökade fokuset på civilförsvar innebär också att socialtjänsten måste förbereda sig på att hantera kriser och samhällsstörningar. Detta kräver både en starkt intern beredskap och ett nära samarbete med andra samhällsaktörer för att säkerställa att utsatta individer får det stöd de behöver vid nödsituationer.

Via länken nedan hittar ni ett prognosverktyg för demografisk utveckling i riket och ner på kommunnivå:

[Befolkningsframskrivning - SAS® Visual Analytics](#)

11.3 Ekonomi

Driftredovisning (belopp i mnkr)	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029 ej besl.
Nettokostnader/budgetram	452,4	442,0	448,8	462,3	476,1	-

Beräkningen av nämndens kostnader för 2026 och kommande år är gjorda på en övergripande nivå och utifrån väsentligheter. Utgångspunkten för nämndernas ramar är fullmäktiges budgetbeslut i juni 2024. Där fastställdes budgetramarna för 2025–2026.

- Demografimodellen visar minskade kostnader om 3,8 mnkr till år 2026.
- Löne- och prisjusteringar beräknas öka med 17,9 mnkr till år 2026.
- Justering för IT-kostnader och internränta beräknas till 4,0 mnkr för år 2026.
- Efter beslut i Kammarrätten har ett assistansärende LSS utökats kraftigt vilket beräknas ge ökade kostnader med 5 mnkr.
- Inom Myndighet Funktionsstöd visar en tidig prognos 2025 på ökade kostnader med 2,6 mnkr. Bostadsanpassningsbidragen beräknas öka 0,3 mnkr och kostnad för köpta platser ökar med 1,7 mnkr. Extern Personlig assistans inklusive sjuklönekostnader och 20 första timmarna beräknas kosta 0,6 mnkr mer.
- Inom IFO har ett ökat antal placeringar tillkommit under senhöst 2024. Beräknad prognos i januari 2025 ger ökade kostnader med 1,3 mnkr. Beräknade kostnader för placeringar är mycket svåra att göra då en enstaka placering kan ge stora ökade eller minskade kostnader.
- IFO ser även att kostnader för försörjningsstöd ökar vilket speglar läget i omvärlden. Beräknad kostnadsökning är 0,6 mnkr.

Totalt innebär ovanstående beräknade kostnader att 9,5 mnkr inte ryms inom nämndens budgetram. (2025)

Investeringsbudget

Investeringsprojekt	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029 ej besl.
	0,3	1,3	1,3	1,3	1,3	-
Summa	0,3	1,3	1,3	1,3	1,3	

11.4 Personal- och kompetensförsörjning

Nämnden kommer inte klara kompetensutmaningen genom att enbart arbeta med att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Det kommer innebära förändringar i arbetssätt och kompetens behöver användas där den gör mest nytta för de vi är till för. Nämnden måste ha fokus på kärnuppdraget och säkerställa att kommunmedlemmarna får den service som ingen annan kan ge. Vi ska få färre att räckta till fler och kommer framförallt behöva ökade resurser till omställning genom exempelvis utbildning av befintlig personal.

11.5 Taxor och avgifter

Se bilaga Taxor SN 2026.

Inga förändrade taxor och avgifter 2026.